

Przenumerata

We Lwowie:
 miesięcznie 1 zł. 20 ct.
 kwartalnie 3 „ 60 „
 półrocznie 7 „ 20 „
 Za nadsyłanie do do-
 szed 20 ct. miesięcznie.
Na prowincji:
 miesięcznie 1 zł. 60 ct.
 kwartalnie 4 „ 80 „
 półrocznie 9 „ 80 „
Za granicą:
 miesięcznie 2 zł. — ct.
 Numer pojedynczy 5 ct.

KURJER LWOWSKI

Wychodzi codziennie, nie wyłączając niedziel i świąt, o godz. 8 rano.

Ogłoszenia.

Zwyczajne ogłoszenia za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce 6 ct.
Nadzwyczajne: za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce 30 ct.
Doniesienia o ślubach, zaręczynach i inne prywatne komunikaty po kronice za jeden wiersz 50 ct.
 Rękopismów nie zwraca się.

Właściciele: **Kwakowicz Henryk i Spółka.**

Reymek - katolickie:
 Dziś Op. P. M.
 Jutro: Eugenjusza.
 Pojutrze: Soraflina w.

Gracko katolickie:
 N. 24 po Sosz.
 Kosmy i Dam.
 Akindyna m.

REDAKCJA, ADMINISTRACJA I EKSPEDYCJA
 przy ulicy Chorążczyzny 1. 5. — Nr. Telefonu 114.

KALENDARZ MYŚLIWSKI. Wolno polować na jelenie, 1 kozły (rogacze), przepiórki, dzikie gołębie, drobie, pardwy, bażanty, kurapatwy, ptactwo wodne i błotne w ogólności, borsuki i zajace.

Wschód słońca o 7 g. 10 m.
 Zachód słońca o 4 g. 18 m.
 Barometer 769. Pogoda.

Dzieją się cuda!...

1. W organie Laenderbanku nr. 258 z d. 11. bm. zamieszczone zostało sensacyjne sprawozdanie z „Czytelni katolickiej“, które każdego, wątpiącego w to, jakoby w Galicji cuda się nie działy, musi wyprowadzić z równowagi i przekonać, że przecie dzieją się... *miracula!* Ślepi widzą, głusi słyszą, niemi mówią, chorzy bywają uzdrowieni... *konserwatyści stają się socjalistami!*

Czyż to nie *miracula!*
 Projekt hr. Taaffego w sprawie powszechnego głosowania podziałal na naszych emerytowanych i niemerytowanych polityków jak różeczka czarodziejska. Zmieniają co prędzej barwę. Z przeciwników prawa powszechnego głosowania stają się na gwałt żarliwymi tegoż obrońcami. Z zacieklej i zaciętych wrogów socjalizmu stają się obrońcami — Samsonami wszystkich biednych i uciskanych, stają się „przyjaciółmi“ pozabawionych praw mas roboczych, „kochają miliony i cierpią za miliony!“

Kto nie wierzy niech — powtarzamy to — przeczyta we wspomnianym organie zamieszczone sprawozdanie z Czytelni katolickiej, a przekona się dowodnie.

Taka metamorfoza odbyła się z przekonaniem emeryt. rady namiestnictwa dr. Bronisława Łozińskiego, autora znanej czytelnikom broszury pt. „*Reforma wyborcza*“.

Emeryt. radca Łoziński, który we wspomnianej broszurze zajął wrogie stanowisko względem prawa powszechnego głosowania, a w ogóle objawił się w niej jako reakcjonista czystej wody, nagle wystąpił w Czytelni katolickiej, udrapowany w nowy strój, w czapce frygijskiej, z czerwonym sztandarem w ręce i oświadczył się uroczyście za projektem hr. Taaffego, przyciskał wszystkich socjalistów do łona i ostrzegał burżuazję i wogóle klasy posiadające, by nie były tak zakamieniałe i ustąpiły, gdyż inaczej przyjdzie z tłumem i zdobędzie to, czego mu dać nie chcą!

Risum teneatis!...

A po prawicy i po lewicy szanownego głosiela słuszności i sprawiedliwości projektu rządowego wystąpili, jako jego satelici, dwaj kapłani... ks. prof. Skrochowski i ks. prałat Gnатовski, którzy potwierdzali słowa pomazańca, upatrując, że nie szkodzić nie będzie, jeśli się kilku socjalistów na podstawie powszechnego prawa głosowania do parlamentu dostanie, że Koło polskie źle zrobiło, iż z takim uprzedzeniem powitało akt rządowy, że w duchu konserwatywnym dałby się ten akt przerebić, a przeto zrobiliby się krok do odrodzenia Austrii!...

Risum teneatis!...

Jeden tylko prof. Thullie nie zrozumiał „wyższej polityki“ i bronił się nogami i rękami przed prawem powszechnego głosowania, zęgnął się przed projektem rządowym, drżał jak osika na widok socjalistów rodmuchujących zarzewie bratobójczej, morderczej, pełnej krwi i pożogi walki, i nawoływał do „przygotowywania gruntu pod zwycięstwo katolicyzmu“, gdyż inaczej wezbrane fale barbarzyńskiego socjalizmu zaleją wszystko... no i potopia się wszystkie... mamuty!

Risum teneatis!

Dla psychologów i psychiatrów, studujących wszelkie przeobrażenia mózgu, uczuć i zapatrywań człowieka, nie od rzeczy będzie poznać bliżej owe „*miracula*“, jakie nagle dzieją się w zapatrywa-

niach niektórych galicyjskich „mężów stanu“ — to też pozwolimy sobie na suche zestawienie niektórych ustępów z broszury emeryt. rady namiestnictwa p. Br. Łozińskiego pt. „*Reforma wyborcza*“, wydanej niespełna przed rokiem, z ustępami mowy, jaką miał ten sam emeryt. radca przed kilku dniami w „Czytelni katolickiej“.

Porównanie bezsprzecznie wypadnie nader zajmująco.

I tak: na str. 16 wspomnianej broszury mówi p. Ł., że powszechne głosowanie, „tak idealizowane przez *destrukcyjne żywioły* wszelkiego rodzaju“ nie jest niczem innym, jak tylko „*wielkim humbgiem politycznym* dzisiejszych czasów“. Na str. 18 mówi, iż prawo powsz. głosowania jest „*zamachem na cały nasz ustroj społeczno-narodowy*“, że jest „*rozkładem a raczej rozbięciem społeczeństwa na atomy*“. A na str. 23 pisze patetycznie: „*Mamy ideał wyborczy (prawo powsz. głosowania), który miałby na tem polegać, aby tłumy niedojrzałe pod względem politycznym, — aby nie powieździeć ciemne masy — przygniaty całą inteligencją, aby masy z hasłem apres nous de deluge zagłuszyły ludzi wytrwałej i statecznej pracy około dobra nie tylko dzisiejszego pokolenia, ale i całego społeczeństwa! Na rzecz takiego ideału miałaby być skrepowana władza ustawodawcza korony!*“

A nieco niżej znów na str. 31 wspomnianej broszury odzywa się: Przypatrzmy się jak ono (prawo powszechnego głosowania) przeżyło próbę praktyczną w dwóch wielkich państwach zachodnich, we Francji, gdzie suffrage uniwersel jest remanentem rewolucyjnym, nazywane w tej chwili przez najpoważniejsze organa paryskie częściej niż kiedykolwiek „*chorobą chroniczną*“ społeczeństwa i w Niemczech, gdzie ks. Bismark dla tendencji politycznej... zaprowadził, jak się w praktyce pokazało, bezwiednie *ad majorem gloriam* socjalizmu, powszechne głosowanie. Na dowód, że we Francji i w Niemczech *próba wypadła pod każdym względem fatalnie, tak dla wrzekomych zalet powszechnego głosowania, jak i dla interesów państwa i społeczeństwa*... świadczą głosy prasy i rozmaitych „*bezzstronnych obserwatorów*“ życia społecznego“. W ogóle jak mówi emerytowany radca p. Ł., popełniono we Francji i w Niemczech „*wielki błąd*“ (str. 32) wprowadzając prawo powszechnego głosowania, a ci, którzy myślą o powszechnym prawie głosowania to „*marzyciele*“ (str. 33), którzy potrzebują „*otrząśnięcia*“, i może ich wytrzeźwią słowa historyka Sybla, który powszechne prawo głosowania nazwał „*początkiem zagłady parlamentarizmu*“, z czem naturalnie szanowny radca emeryt solidaryzuje się najzupełniej.

Na str. zaś 38 pisze, że „*u nas, dzięki Bogu, niebezpieczeństwo powyżej wskazane (przez zaprowadzenie prawa powsz. głosowania) jest jeszcze odległe, a nacisk na rzecz powsz. głosowania zbyt słaby, aby alarmować umysły*“.

Tak pisał p. radca *niespełna przed rokiem*. A teraz w Czytelni katol. *przed kilku dniami* oświadczył się, jak podaje organ Laenderbankowy „*za przedłożeniem rządowym i motywował to wyczerpująco*“. Przedłożenie rządowe zmienia bezwątpienia całą fizjognomję państwa, *wszelako nie należy się lękać urojonych okropności, któreby ono rzekomo sprowadziło*. Nie ma się czego lękać żywiołów radykalnych... Powszechne prawo głosowania „*cofnąć się nie da*“... „*Od czasu wprowadzenia konstytucji nie było w Austrii tak przełomowej kwestji, że ona wypłynęła, to dowodzi jej*

racji bytu. Zle jest, że postawienie tej kwestji na porządku dziennym spotkało się z bezwzględną negacją, która rozdrażni, zwycięży nawet chwilowo, ale nie dopnie ostatecznego celu“. „*Z daniem powsz. głosowania „nie wolno ociągać się, gdyż mimo naszej opozycji tłum kiedyś przyjdzie i sam sobie weźmie to, czego mu odmawiają*“.

Tak mówił p. Łoziński w Czytelni katol. o powszechnym prawie głosowania.

Ale nie na tem koniec. E. T. Br.

Fundacja Hirscha.

Otrzymał pismo następujące:
 Wiedeń 9. listopada. Na podstawie §. 19. ustawy prasowej upraszam o zamieszczenie następującego sprostowania artykułów zamieszczonych w numerach 303 i 307 z dnia 1. i 5. b. m. „Kurjera“ pod t. „Fundacja Hirscha“ i „Fundacja barona Hirscha“ w najbliższym numerze szanownego pisma, a to wedle przepisów ustawy na *tem samym miejscu**) jako artykuł drugi i tem samym pismem.

Nieprawdą jest, że profesor Dr. Józef Rosenblatt zrezygnował z powodu *zasadniczych* różnic zdania między komitetem wykonawczym i prezydjum fundacji we Wiedniu na swój urząd jako członek i prezes krakowskiego komitetu wykonawczego. W każdym razie p. prof. Dr. Rosenblatt *nie* nigdy nie wyraził swych *zasadniczych* różnic zdania, chociaż jako członek kuratorji na każdym posiedzeniu tejże i przy poufnych konferencjach z temże prezydjum dość miał sposobności do zwalczania zasad, według których Kuratorja postępowała, lub przynajmniej do prostowania zapatrywań Zarządu fundacji. Dr. Rosenblatt przytacza jednak w swem piśmie z dnia 29. z. m. jako powód swej rezygnacji — „*ton*“ — listu, jaki prezydjum fundacji bar. Hirscha wystosowało do Komitetu wykonawczego. Do wystosowania powyższego listu widziało się ono zwiewolone wielu zaniebdowaniami, których dopuścił się komitet wykonawczy w ważnych sprawach fundacyjnych mu poręczonych.

Rezygnacja ta nie jest zresztą zupełnie odosobnioną, bo już pierwej przed Drem Rosenblattem całkiem samowolnie zrezygnowali: pp. Dr. Michał Ichhäuser, a następnie razem z p. Drem Rosenblattem skarbnik komitetu wykonawczego p. dyrektor Szancer nie przedłożywszy poprzednio rachunków, jakich od Komitetu żądano, wreszcie p. Hirsch Landau, tenże z tego powodu, bo jego chęć działania nie znalazła w komitecie dostatecznego pola do popisu.

Nieprawdą dalej jest, że kuratorja fundacji barona Hirscha składa się wiedeńskich „*Geschaefsmacherów*“. W niej zasiadają raczej oprócz wybitnych także poza obrębem miasta Wiednia zaszczytnie znanych z powodu ich zaćności charakteru powszechnie szanowanych mężów rozmaitych stanów i publicznych zawodów także czterej przez c. k. rząd kuratorami mianowani, wszyscy urzędnicy administracyjni narodowości *polskiej*, a między nimi także referenci dla spraw galicyjskich ministerstwa spraw wewnętrznych i oświaty, którzy z pewnością ze stosunkami galicyjskimi są dobrze obeznani.

Funkcja kuratora jest urzędem honorowym, bez najmniejszej pretensji do jakiegokolwiek od-

*) Niepodobna, bo jeden z „prostowanych“ artykułów był na 3., a drugi na 5. przełamce.

szkodowania, nie ma synekur, tylko nauczyciele i nominowani urzędnicy kuratorji pobierają płacę takie same, jak nauczyciele szkół ludowych w kraju.

Ze kuratorja stara się zasięgnąć wiarogodne wiadomości specjalnie o stosunkach wchodzących w jej zakres działania już z tego wynika, że ustanowiła referenta szkolnego przy kuratorji i powołała na tę posadę zaszczytnie w kraju znanego pedagoga N. Landesa, emer. dyrektora szkoły miej. im. Czackiego we Lwowie, którego zadaniem jest na miejscu się przekonać o rozwoju zakładów przez fundację utrzymywanych, informować się o postępach młodzieży pobierającej wsparcia z funduszków fundacji i o działalności rękodzielników, u których subwencjonowani uczniowie (terminatorowie) rzemieślniczo są umieszczeni, a tam, gdzie potrzeba, spostrzerzone niewłaściwości natychmiast usunąć, w ogóle o poczynionych spostrzerzeniach donieść kuratorji, stawiając równocześnie odpowiednie wnioski.

Nasze zakłady zostały urządzone na prośbę gmin wyznaniowych po poprzednim zasięgnięciu dokładnych informacji od wiarogodnych mężów zaufania, a przeważnie dopiero po przeprowadzeniu rekowań na miejscu bądź to przez sekretarza kuratorji bądź przez referenta szkolnego.

Według postanowienia statutu fundacji wykonuje mianowania wszystkich urzędników i nauczycieli wyłącznie kuratorja, a twierdzenie jakoby Hirschowskie miliony były przedmiotem „geschäftsmacherstwa” jest — łagodnie powiedziawszy — zupełnie nieprawdziwe, bo te miliony są deponowane u władzy fundacji, która co do fundacji Hirszowskiej jest ek. ministerstwo wyznań i oświaty, są w przechowaniu w dolno-austryjackiej głównej kasie krajowej, która kuratorji tylko roczne wypłaca procenta z obowiązkiem składania rachunków.

Stypendja i wsparcia zostały przez komitety w Galicji, rozdzielane, które uskuteczniały także wszystkie wypłaty. Żaden więc kurator nie mógł zrobić „geszefu”. Czynności kuratorji nadzoruje minister wyznań i oświecenia przez delegowanego z urzędu komisarza, a mianowicie przez referenta dla galicyjskich spraw wyznaniowych i szkolnych, a który dotychczas ani przeciw jednemu zarządzeniu kuratorji nie zaprotestował. Rażąca nieprawdą jest twierdzenie, jakoby kuratorja miała na celu tendencje germanizatorskie, jakoby około 800 chłopów ulokowała u centralistycznych majstrów w Wiedniu.

Kuratorja ocenia majstrów według ich działalności w zawodzie, a nie według ich politycznych przekonań i zresztą umieszczono w Wiedniu tylko 28 uczniów rzemieślniczych, którzy w Galicji ukończyli szkołę ludową z polskim językiem wykładowym; w kraju zaś jest umieszczonych 134

uczniów rzemieślniczych u rękodzielników krajowych, tylko, że w kraju kosztuje każdy uczeń 70 — 100 złr. wa. podczas gdy we Wiedniu wydatek na jednego wynosi najwyżej 40 zł.

Również tak samo jak powyższe twierdzenia jest i to twierdzenie, jakoby galicyjski Wydział krajowy był powołany do zarządzenia fundacji, jest nieprawdziwe, bo w sprawach fundacyjnych decyduje wola fundatora, przeto Wydział krajowy zarządza tylko temi fundacjami, które mu od fundatora zostały powierzone, albo w tym wypadku, jeśli fundator wyraźnego nie czynił zarządzenia, a rząd jemu w drodze koncesji poruczył zarząd.

Baron Hirsch przeznaczył fundację nierozdzielnie dla izraelskiej ludności dwóch krajów koronnych tj. dla Galicji i Bukowiny, celem podniesienia oświaty tego ludu, dla dzieci izraelskich rodziców z przestrzeganiem przepisów ustawy, dalej celem wykształcenia żydowskich dzieci na dzielnych rękodzielników.

Fundator wyraźnie ustanowił, by w jego szkołach w Galicji polski język był językiem wykładowym. Baron Hirsch sam stanowił o organizacji kuratorji i o organach, przeznaczonych do jej poparcia z wyraźnym poleceniem, żeby fundacja a zatem i kuratorja miała swą siedzibę we Wiedniu. Edward z Oleksowa Gnięwosz, przez ek. Ministerjum mianowany kurator, zastępca prezydenta fundacji br. Hirscha.

Dr. Michał Ichheiser, członek krakowskiego zarządu powyższej fundacji, przesłał redakcji *Czasu* list, w którym oświadcza, iż usunął się od swych obowiązków dlatego, iż zarząd wiedeński zupełnie nie ma ani nie może utrzymać czucia z krajem, że zatem cała organizacja fundacji jest wadliwą.

Listy z kraju.

Dolina 10. listopada. (*Nędza pomiędzy włościąństwem*). Powiat nasz przedstawia w br. ja-skrawy obraz „nędzy Galicji”. Od pamiętnego roku posuchy 1889 nawiedzają go co rocznie klęski elementarne, a rok 1893 zawiął już szczególnie ciężką ręką nad zbiedniałym ludem podgórskim, do zwykłej u nas zarazy na bydło przyłączyła się bowiem cholera, a choć energiczne zarządzenia sanitarne wstrzymały „powietrze” w niszczącym pochodzie, jednak ustał wszelki ruch i pozostała klęska ekonomiczna w rezultacie.

Powódź tegoroczna, która nawiedziła nas dwukrotnie w czerwcu i sierpniu, była istnym potopem, czego zaś woda nie zabrała, to wyniszczył deszcz, siano wymokło, zboże zrosło, a kartofle wygniały, więcej niż trzecia część powiatu zeszła na kij i torbę, a zimora głodu coraz wyraźniej zarysowuje się na najbliższym widnokręgu. I jeszcze nie koniec nieszczęścia, jeszcze czara goryczy nie

spełniona do dna, oto, jak gdyby wszystkie zsprysnęły się żywioły na biedny kąt nasz podgórski, dnia 30. października podczas walnego jarmarku w same południe, kiedy cała ludność miejska i przedmiejska skupiła się na głównym targowisku, zaczerniały na jasnym niebie gęste kłęby dymu na oddalonym o jakie trzy czwarte mili przedmieściu Obliski, schludnym i rządym, a obfitującym nie tyle w bogactwa przyrody lub ruchu przemysłowego, ile raczej w mrówczą pracę najskrzętniejszych gospodarzy.

Zanim z pierwszą nadażoną pomocą 20 domostw stało już w płomieniu, zdołano wprowadzić zapobiedz dalszemu szerzeniu się rozszalałego żywiołu, lecz tych 20 zagrod wypaliło się do dna samego i tylko kupy gruzów i popiołu wskazują jeszcze, gdzie przed chwilą kwitło ciche szczęście ludzkie. Dwadzieścia zagrod z całoroczną krescencją z 288 morgów zebrana, z całym urządzeniem domowym i gospodarczym, 12 sztuk bydła rogatego i 16 sztuk nierogacizny, wszystko to poszło z dymem, 20 rodzin, razem 151 głów bez dachu i chleba! Sprawdzona szkoda ogólna dosięga poważnej cyfry 70.000 zł., a tylko 14 budynków było asekurowanych od ognia na łączną sumę 12.500 zł. tak, że szkoda niepowetowana wynosi około 60.000 zł., a 6 rodzin nie ma nawet sposobu odbudować się. Nikt wam dotąd nie przesłał jeszcze tej wieści hołbowej, lecz nie dziw, bo pilniejszy ratunek, wszystko się krząta niosąc pierwszą pomoc nieszczęśliwym, po mieście krąży od chaty do chaty wozy, na które komitet ratunkowy ładuje skromne datki w ohlebie, ziarnie i odzieży, zbierając grosz wdowi tyłu kłękami materialnie podupadłej ludności naszego miasteczka.

Rząd na pierwszą wieść pospieszył z datkiem 200 zł. na odbudowanie niezasekurowanych budynków, miasto przyczyniło się również kwotą 200 zł. ze swoich nader szczupłych funduszków. Br. Popper z Wygody ofiarował dla pogorzelołów pewną ilość materiału budowlanego i przyrzekł dalszy w gotówce, drobniejszą ziemi kwotami zebrano przeszło 100 zł., słowem, każdy rad, by z duszy pomódz w nieszczęściu, czem może, lecz dobre serce tu nie wystarczy, a wobec powszechnej tegorocznej biedy na pomoc wydatną nie stać ani jednostki, ani ogół naszego powiatu, wobec ogólnego zastoju nie ma także widoków, aby pogorzeloły mogli własną pracą powetować choć w części tak znaczne straty. I oto powód, dlaczego panów prosimy o krótką choćby wzmiankę na temat powyższy, nam potrzeba pomocy innej, niż ją dać mogą komitety ratunkowe nam potrzeba pracy dla rąk tysięcy, którejby dostarczyć mogła tak nieodzowna w naszych trudnych regulacja rzek i potoków górskich i drogi, zostawiające w całym powiecie niemal wszystko do życzenia. Zwrócić uwagę powołanych czynni-

Nowa sztuka Wiktoryna Sardou.

(Dokończenie.)

Neipperg (ten sam, któregośmy poznali w akcie I) zakochany w Marji Ludwice, wyjechał uby do Wiednia na wyraźny rozkaz Napoleona, zdradzonego o cesarżowę. Przyjaciel marszałkowej wierzył jej się ze swoją miłością niewymieniając nazwiska ukochanej, do której ma zamiar powrócić z drogi, aby ją pożegnać raz jeszcze. No i otóż właśnie pani Bülow, nie wiedząc o tem, że cesarz nie spi, bo go audjencja marszałkowej przetrzymała w gabinecie, prowadzi przez sąsiedni kurytarz hrabiego do Marji Ludwicy. Napoleon słyszy jakieś kroki przy drzwiach. Gasi światło i chwytając oboje przestępców, panią Bülow i Neipperga, przypuszczając, że ten ostatni zakradał się na schadzkę miłosną, prowadzony do sypialni cesarżowej przez jej damę dworną. Robi się stąd awantura, pozornie niby scena bardzo dramatyczna a w gruncie rzeczy tylko bardzo niesmaczna.

Cesarz unosi się, lży jak gbur Neipperga, chce go policzkować, wreszcie skazuje go na rozstrzelanie natychmiastowe, gdy hrabia wyjął z pochwy szpadę w obronie swojego honoru!

Akt IV. jest do przedostatniej sceny najslabszym. Marszałkowa zmienia się w dyplomatkę i wynajduje różne sposoby ocalenia Neipperga. Udaje się jej to przy pomocy Fouché'go, który jest chwilowo w niełasce i chciałby wysadzić z ministerjum policji swojego następcę, księcia Ro-

vięgo. Jest tu jeszcze doskonały epizod z dyktowaniem listu Katarzynie przez Fouché'go, który jest chwilowo w niełasce i chciałby wysadzić z ministerjum policji swojego następcę, księcia Rovigo.

Jest tu jeszcze doskonały epizod z dyktowaniem listu Katarzynie przez Fouché'go (a marszałkowa nie jest mocna w kaligrafji), ale wszystkie te bieganiny adjutantów, marszałków, nawet historycznych kamerdynerów (Crustant) i ordynansów (Rustan) zakrawają na szopkę i chybiają zupełnie wrażenia prawdopodobieństwa.

Przedostatnia scena jest szarżą na ministerjum policji, a ostatnia zręcznie, jak zwykle u Sardou, rozwiązuje sytuację niezbyt szczęśliwie tym Neippergiem popłatana.

Pokazuje się, że Marja Ludwika jest czysta, jak szkło, że właśnie chciała oddać młodemu (?) zapaleńcowi list do ojca, cesarza Franciszka, aby przetrzymał jej nieproszonego wielbiciela w Wiedniu i nie puszczał go do Paryża, bo ją tam kompromituje i na zazdrość Napoleona naraża. Napoleon chce cofnąć wyrok śmierci, ale skazany pojechał już na plac egzekucji, więziony w karecie ministra policji, pod dozorem trzech agentów, a tam już czeka na niego pluton wojska, który Lefebvre, otrzymawszy rozkaz cesarza, musiał z bolem serca ze swoich podkomendnych wyznaczyć.

— Rozstrzelany! — woła z wyrzutem do ministra policji cesarz, żałując swojej porywczosci.

— Zabity — jęczy Katarzyna — mój przyjaciel od lat tyłu, któregom już raz od śmierci ocalała.

— Otóż weale nie — mówi wchodzący za-

wsze w porę Fouché. — Przewidując intencje waszej cesarskiej mości, wyobraziłem sobie, że jestem jeszcze ministrem policji, jakkolwiek jest nim mój szanowny następcę, książę Rovigo. Ajenci eskortujący więźnia znali mnie, bo są z mojego zaciągu; kazałem im odstawić go do granicy. Musi już być daleko!

— No, a cóżbyś zrobił — pyta udobruchany Napoleon — gdybym wyroku nie cofnął?

— Kazałbym go zawrócić od Soissons. A zawsze już jabym go złapał, najjaśniejszy panie.

Fouché'mu można wierzyć na słowo, gdy mówi o swojej zręczności w chwytności ludzi, więc też choć wyjątkowo raz więźniowi dopomógł do ucieczki, powraca do ministerjum na miejsce księcia Rovigo. Napoleon idzie przeprosić cesarżowę a księstwo Gdańscy, uspokojeni o swoją wspólną przyszłość, idą do siebie wypocząć po dniu pełnym wrażeń.

Na tem koniec kwestji, która ma wiele rzeczy dobrych, dużo humoru i liryzmu w roli Katarzyny, a dowcipu w roli Fouché'go księcia Otranto.

Napoleon nie jest w niej półbogiem, ale traktuje go Sardou jeszcze z widocznym szacunkiem dla wielkiego wojownika. Robi go namiętnym, gwałtownym, ale dyskretnie bardzo traktuje jego strony komiczne.

Według mnie, mimo niezgodnej z historją, o co mniejsza, ale i wadliwej zarazem intrygi dramatycznej, sama część komedjowa nowej sztuki Sardou jest najlepszą rzeczą, jaką napisał od czasów „Odetty”, nawet licząc i z nią razem. Nie

ków na naszą biedę i nasze najnaglesze potrzeby, oto cel, do którego zmierzamy „caveant consules!“ Imieniem komitetu ratunkowego. Traunfellner burmistrz, dr. Dobrowolski

Bukowsko (w Sanockiem) 10. listopada. (Cholera). W październiku wybuchła w miasteczku Bukowsku cholera. Wieść o pierwszych wypadkach cholery ogromną trwogą przejęła wszystkich mieszkańców, zwłaszcza, że słyszano z sąsiedniego miasta Rymanowa o ucisku i nędzy oraz o strasznych następstwach, jakie ta epidemia za sobą pociąga. Tem większa była to trwoga, gdyż w miasteczku małutkiem, zapelnionem zbitymi domami, przepelnionymi przeważnie przez żydów ubogich, trudniących się drobnym przemysłem i przez nielicznych biednych rzemieślników, mimo najusilniejszych starań władz, nie można było w zupełności koniecznego w takich razach porządku pod względem sanitarnym zachować; przeto spodziewano się strasznych następstw z wybuchu tej epidemii. Lecz Bóg dał, że to groźne widmo śmierci i zniszczenia w trzech tygodniach zupełnie przeminęło, zabierając z sobą przez cały ten czas do 10 ofiar. Za to przeto ocalenie najpierw Bogu dziękujemy, a następnie władzom sanitarnym, które litując się nad groźną biedą i nędzą, i tak już biednych mieszkańców Bukowska z całym poświęceniem na ratunek pospieszyły i wszystkich starań, zabiegów i sił dołożyły, aby tak groźne nieszczęście oddalić.

I tak dziękujemy z serca Tadeuszowi Bobrzyńskiemu, komisarzowi starostwa, który dzień i noc czuwał przez całe trzy tygodnie z rozumną i niezwykłą sprężystością urzędnika, oraz wyrozumiałą ludzkością, aby wszystkie zarządzenia z możliwą dokładnością były wykonane; dalej drom Czyżewiczowi, fizykowi i radyce zdrowia Kasinie za ich skuteczne zarządzenia i polecenia, które na doświadczeniu oparte, według tego, jak zapowiedzieli, celu swego dosięgły; następnie drom Galantowi i Dukietowi za lekarską opiekę i troskliwość, następnie p. Zygmuntowi Atlasowi, miejscowemu lekarzowi za niezmierną pracę, istotnie ojcowską, jaką mieszkańcom podczas epidemii otoczył. On to okiem biegłego lekarza zaraz poznał i groźne niebezpieczeństwo zażegnał. Dzięki z serca składamy także przeto wielebnej przełożonej Sióstr służebniczek ze Starejwsi, która na naszą prośbę natychmiast dwie rutynowane Siostry do opieki nad chorymi przysłała, a te przez macierzyńską troskliwość około chorych zasłużyły sobie na najwyższy szacunek wszystkich bez względu na wyznanie religijne. Nareszcie dziękujemy z serca Wydziałowi krajowemu za hojny dar w kwocie 400 zł., który się użyczyło na natychmiastowe urządzenie szpitala chalerskiego i domu izolacyjnego; oraz dzięki składamy wszystkim dobrodziejom, którzy na prośbę komitetu z datkami na ubogich, dotkniętych cholera, pospieszyli, a szczególnie pp. Słoneckim i właścicielom Komańczy,

potrzebując dodawać, że „Pani Sans-gène“ grana jest świetnie w Wodewilu przez aktorów, nadających się rysami twarzy, wzrostem i postawą do portretowania postaci historycznych, dobrze tu znanych publiczności choćby z galerji w Fontainebleau, z Wersalu i licznych rycin.

Napoleon I. wchodzi na scenę jak żywy, podobnie jak Fouché, Lefebvre, a nawet epizodyczni: Murat, Duroc, Junot itd.

Pani Rejane, aktorka bardzo przechwalona przez krytykę francuską, w roli głównej jest bez zarzutu, bo w takim rodzaju na wpół komicznym z lekkim odcieniem liryzmu celuje. Jest brzydka i nie ma dystynkcji, co właśnie w roli Katarzyny nie razi.

Reszta artystów gra dobrze, jak zwykle Francuzi komedję. Mnie się najlepiej podobał młody aktor Lerand w roli Fouchégo i zawsze zabawny komik Galipaux (to on gra męża we „Flipocie“) w epizodycznej roli baletmistrza.

Osób w tej sztuce występuje 50 oprócz figurantów. O bogactwie kostjumów, przepychu wystawy i wiernych historycznie akcesoriach z epoki pierwszego cesarstwa niema co i mówić. Wydano pewno na to mnóstwo pieniędzy, ale sądzę, że się rzecz opłaci przedsiębiorczej dyrekcji Wodewilu i że na innych scenach ta sztuka również zyska powodzenie, większe, niż ostatnie utwory Sardou, bo ma przynajmniej jakąś literacką wartość a i ponętną traktuje epokę politycznego romantyzmu. (Kur. Warsz.) Kaz. Zalewski.

którzy hojniejsze ofiary złożyli. Mieszkańcy Bukowska dziękujemy wszystkim dobroczyńcom, którzy nam ulgę w tej niedoli nieśli.

W pracowni Matejki.

Uczciwszy święte szczątki mistrza Jana Matejki, na drugi dzień po pogrzebie rada miasta Lwowa z prezydentem p. Mochnackim oraz pp. dr. Budzynowski i Zygałkiewicz, jakoteż nasi artyści: Młodnicki, Harasimowicz i Augustynowicz zwiędzali w pracowni spuściznę wielkiego człowieka.

Smutne i przygnębiające wrażenie robi to miejsce! Pomyśleć sobie! ta skromna bez najmniejszych ozdób sala była miejscem tylu nieśmiertelnych areydział, które ztąd nieustannie wychodziły, porywały i porywały świat cały.

Mysł, że ta niezmiernie cenna i nieokleczana twórczość wielkiego artysty należy już do przeszłości — jest istotnie przygnębiająca.

W pracowni wieje jakaś pustka dziwnie przerażająca; czuć na każdym kroku brak w niej tego człowieka, co ją ożywia, i nie można się pogodzić z myślą, że ten, co z niej wyszedł, nigdy już do niej nie wróci. — Przed prawie co ukończonym obrazem leży paleta z mokremi jeszcze farbami, kilka pędzli obok, tak jak gdyby dopiero co po skończonej pracy — Na stoliku obok, cygarniczka, blaszana puszcza z tytoniem, tak żywo przypominają kogoś, co tu przed chwilą pracował, tak wicherzą bieg i nawał myśli, że mimowoli sądzisz, że rzeczywistość — snem tylko. — Nie! Matejko żyje! za chwilę przypędzi go tutaj jego temperament i gorączka tworzenia. — Że ktoś, co się w życiu zamęczał pracą, co żył szybko i gorączkowo pod nawałem wrażeń, zapałów, popędów, natchnień, kto w dodatku niszczonej był straszną nieuleczalną chorobą — musi wreszcie wcześniej lub później dobieść kresu dni swoich to całkiem naturalne; widzieliśmy o tem wszyscy i tego się spodziewaliśmy — lecz katastrofa padła na nas tak nagle i przerażenie i zdumienie, że wierzyć się nie chce temu co jest tylko naturalnym niestety, lecz smutnym porządkiem rzeczy.

W pracowni poukładane i porozwieszane szkice, jakaś kolumna ze starego ołtarza, pergaminy, księgi, mnóstwo starych rycin, rusztowanie z wysiedzianym fotelem — tu i ówdzie kawałek draperji lub szczałek starego sprzętu. Farby z pędzierką poukładane w oddzielnych przegródkach.

Ta pracownia bez żadnych ozdób, dywanów, misternie poukładanych ryzsztunków, zbroi, bez tego całego komfortu, za jakim lubią się ubiegać nowocześni malarze, z podłogą złożoną ze zwyczajnych tarcic, schludnie wmytych, robi imponujące poważne wrażenie.

Tu żył człowiek, dla którego światem była sztuka, który innych wrażeń po za temi, jakie ona mu dawała, nie potrzebował, nie chciał, płonął dla niej, aż spłonął lecz nie zagaśił, jak słusznie powiedział w swej mowie Tarnowski.

W kącie o ścianę stoi oparte czyste płótno na blejtramic — To tajemnica, Bogu jedynie wiadoma, którą zabrał ze sobą do grobu.

KRONIKA.

Kłeska dawno już niepamiętna dotknęła Lwów: **brak drzewa opałowego.** Składy wypróżnione. Jesienne słońce utrudniło dostawę do koleji, a co gorsza — dzięki upaństwowieniu — **brak wagonów na kolejach do przewozu drzewa.** Sag czterometrowy twardego kosztuje już 17—18 złr! Można sobie wyobrazić położenie tysięcy biednych rodzin. Wobec spekulantów prywatnych, regulatorami cen drzewa były dotąd fundacja Skarbkowska i zarząd domen kameralnych. W rb. nie postarały się jednak o wczesną dostawę na składy lwowskie, i stąd taka drożyzna, która przypomina czasy, gdy Lwów nie był jeszcze połączony kolejami z miejscami produkcji.

Ck. poseł w klubie ruskim. Klub ruski w Radzie państwa doczeka się niezwykłego honoru. Oto, jak donosi *Hołyczanin*, p. Lanikiewicz oświadczył po swym wyborze właściciom pow. żółkiewskiego, że czuje się rusinem, gdyż dziad jego był księdzem ruskim, i że wskutek tego w Wiedniu wstąpi do klubu ruskiego, zostającego pod wodzą p. Romańczuka.

W stowarzyszeniu nauczycielek, odbędzie się w poniedziałek 13. bm. o godz. 6. wieczorem, pogadanka na temat: „Nauka historii naturalnej w szkołach żeńskich.“

W Stowarzyszeniu „Pracy kobiet“ ulica Kopernika l. 21. otwartą zostało pracownia szyćcia białego i haftów, w której przyjmują się zamówienia na wyprawy i bieliznę wszelkiego rodzaju po najniższych cenach.

Straż honorową podczas obrzędu pogrzebowego śp. Jana Matejki, szpalery na ulicach, w kościele i na ementarzu, pełnili uczniowie gimnazjów krakowskich pod komendą pp. Śląskiego i Staszczyka. Wspominamy dzisiaj jeszcze o tem dla wyrażenia uznania należnego tej młodzieży, która obowiązek swój pełniła od samego rana do 3. g. popoł. na zimnie z całym poświęceniem.

Stowarzyszenie urzędników kolejowych. *Nowa Reforma* pisze: „Dla Galicji egzystuje stowarzyszenie urzędników kolejowych (*Eisenbahn-Beamten-Verein*) z siedzibą komitetu centralnego w Wiedniu, za mało jest bowiem w Galicji, na przestrzeni 2844.379 klm., którą zajmuje kolej państwowa, funkcjonariuszy kolejowych, by mogli utworzyć własne stowarzyszenie urzędników kolejowych! Za mało, powiadamy, jest tych funkcjonariuszy, bo my widocznie bez Niemców nie potrafimy zrobić, trzeba więc ich wspomagać i wysyłać do Wiednia grosz ciężko zapracowany. Nie wielka to wkładka miesięczna, bo tylko 40 ct., ale czy nie lepiej, by ten grosz w kraju pozostał, niż mają z niego Niemcy korzystać w Wiedniu?“

Przypatrzwszy się działalności komitetu centralnego, przychodzimy do przekonania, że pieniądze, wkładane przez urzędników galicyjskich, przyczyniają się tylko do uprzyjemnienia życia kolegów niemieckich — o wszelkiego rodzaju bowiem znizienia dla swych członków stara się komitet centralny, ze znizzeń tych jednakże urzędnicy kolejowi galicyjscy korzystać nie mogą, bo i nie posiadają środków na to, aby jechać do Wiednia, lub którejs miejscowości w Austrii, i co najgłówniejsza, urlopu nie dostaną. Dłaczegóż więc nie możemy mieć u siebie komitetu centralnego, któryby dla nas postarał się o rozmaite znizienia i opusty, jak również pobudził szerszy ogół do większego zainteresowania się tem towarzystwem, a tem samem dodał mu moralnego poparcia.

Według obecnie obowiązujących statutów, oprócz komitetu centralnego w Wiedniu są jeszcze komitety lokalne dla poszczególnych miejscowości, mające prawo przyjmowania członków, ale nie mogące wydawać kart legitymacyjnych, które bywają nadsyłane z Wiednia i rzecz prosta w języku niemieckim. Czyż nie wstydbę było legitymować się w jakimś zakładzie polskim, dającym znizienie, podobną kartą?

Podobno i w Krakowie jest komitet lokalny wymienionego towarzystwa. Ciekawość bierze zapytać się szanownych panów komitetowych, na czem właściwie polega ich działalność i co dotychczas zrobili? Czy może na schodzeniu się do hotelu i rozmowie przy kufelku piwa kończy się cała jego działalność? — o innej bowiem, jak np. o posiedzeniach, sprawozdaniach itp. rzeczach, praktykujących się w innych stowarzyszeniach, nie a nie nie słyszeliśmy.

Dziwnie to raziło, gdy na pogrzebie śp. Lenartowicza nie było reprezentacji tego towarzystwa: tłumaczyliśmy to sobie tem, że może jeszcze nie ukonstytuowało się należycie, lub że co innego zaszło, że towarzystwo urzędników kolejowych nie brało, jako takie, udziału w pogrzebie.

Lecz teraz, gdy chowaliśmy światowej sławy malarza, który imię Polski rozniósł po całym świecie i nieśmiertelnymi swymi utworami przekonał świat, że jeszcze żyjemy i żyć musimy, skoro tak wielkie genjusze z pośród nas wychodzą, — gdy więc i teraz reprezentacji tej zabrakło, to mimowoli nasunęły się nam powyższe uwagi. Jesteśmy przekonani, że gdybyśmy mieli nasze własne, o charakterze polskim towarzystwo, to nie pozostałoby ono w tyle po za innymi i uważałoby to za swój obowiązek przyłączyć się do uczczenia męża tak wielkiej sławy!

Wszak urzędnicy kolejowi ofiarowali wieniec ku czci Matejki — dlaczegóż nie mogło towarzystwo tego uczynić?

Póki więc panowie będziecie się usuwać, nie będziecie dawać znaku życia, póki nie zainteresujecie szerszego ogółu, póty nie rozwinięcie należycie towarzystwa, a więc rozminiecie się z pięknym celem. A przedewszystkiem dążyć należy do decentralizacji zarządu i utworzenia własnego polskiego, któryby dopomógł do rozwoju towarzystwa.

Prezentę na rzek. probostwo w Haliczu nadał ks. metropolita ruski Sembratowicz, jako patron tejże parafji, ks. Aleksandrowi Janzingerowi, dotychczasowemu rzek. proboszczowi w Narolu.

Tow. asekuracyjne „Dnister“ wydało do końca września br. 10.605 polic na ubezpieczoną sumę

7,289.960 złr. w 1427 miejscowościach. W tej liczbie ubezpieczonych jest 544 cerkwi na sumę 1,298.621 złr. 292 plebanij na sumę 784.722 złr. i 192 szkół na sumę 198.787 złr. Reszta przypada na ubezpieczenie ziemiopłodów, ruchomości i budynków włościańskich, tych ostatnich blisko na 4 miliony. Szkód było do końca września 42 i wszystkie zlikwidowano i wypłacono. Razem z kosztami likwidacyjnymi wypłacono za wszystkie szkody 13.987 złr. 19 ct., z czego przypada na ubezpieczone plebanje 4094 złr. 50 ct., na szkoły 1049 złr. 62 ct., na budynki włościańskie 5144 złr. 12 ct. Za szkody te zwróciły towarzystwa kontrasekuracyjne kwotę 5094 złr. 80 ct., a więc na własnym rachunku „Dniestra“ pozostało 8892 złr. 39 ct. Razem wszystkie szkody wynosiły tylko 15 proc. od czystej premii uzyskanej do tego czasu.

Do wyborów w Poznańskim. Z Gniezna piszą do *Dziennika Pozn.*: „Warto wspomnieć o wyborcy Wawrzynie Kurku z Witkowa, który dał dzisiaj swym współbraciom piękny przykład poczucia obywatelskiego obowiązku, przytomności umysłu i miłości dobrej sprawy, której służy. Spóźniwszy się w Trzemesznie na pociąg, zamiast ręce założyć i zawrócić do domu, dowiedziawszy się, że i towarowym pociągiem jechać można w razie nagłego interesu, zapłacił bilet pierwszej klasy i przybył na czas na wybory ku radości wszystkich zebranych Polaków.

„Warto, by ten piękny przykład zacnego włościanina podały do powszechnej wiadomości wszystkie nasze pisma.

Zmarli. Teobald Czernin, członek Izby panów zmarł w Pradze 8. bm. w 58 r. życia.

W Wiedniu zmarł w 61 r. życia śpiewak operetkowy i aktor Franciszek Eppich. Był on przed 20 laty ulubieńcem wiedeńczyków. Występował w teatrze Karola na Leopoldstadzie. W ostatnich miesiącach cierpiał na wielki rozstrój nerwowy, który objawił się ostatecznie obłąkaniem.

Gustaw Unna, kapitan jen. sztabu, zmarł w Czerniowcach, przeżywszy lat 31.

Alfred i Celestyna Schouppé obchodzili w tych dniach uroczystość 50-letniego pożycia małżeńskiego w Warszawie. Jubilat, chlubnie zasłużony artysta-malarz, założyciel i dożywotni członek honorowy Towarzystwa sztuk pięknych, mimo sędziwego wieku, jest jednym z najczynniejszych członków dyrekcji Tow. kred. m. Warszawy. Liczny szereg obrazów, umieszczanych ponad stallami w presbiterjum kościoła św. Krzyża jest pracą Schouppégo.

Poszukiwanie spadkobierców. Sekretarz kancelarii hipotecznej w Hrubieszowie zawiadamia o spadkach, wakujących po śmierci następujących osób: Andrzeja i Tekli z Bartników Wróbel, w osadzie Grabowiec pow. hrubieszowski i Lejby Hochmana w Hrubieszowie; sekretarz kancelarii hipotecznej pow. krasnostawskiego ogłasza spadek, wakujący po śmierci Eli Szucha, a sekretarz tejże kancelarii pow. lubelskiego i nowoaleksandryjskiego o spadkach, wakujących po śmierci: Hany Rojzy Lindenbaum i Dawida Weingartena; sędzia pokoju z rewiru m. Lublina zawiadamia o spadku, wakującym po śmierci Ludwika Szymańskiego w Lublinie.

Wisła. Naczelnik powiatu sandomierskiego zawiadomił telegraficznie naczelnika spławu, iż niepomysłny stan zdrowotny w Zawichoście wymaga niezwłocznego przedsięwzięcia środków, które przerwałyby komunikację z miejscowościami zdrowymi. Wobec powyższego, nacz. spławu polecił przedsięw. żegluga par. zawieszenie żegluga pasażerskiej na całej przestrzeni pomiędzy Warszawą a Sandomierzem. Jednocześnie władza zarządziła energiczne rozporządzenia co do rewidowania i desynfekcjonowania szprów, płynących z góry rzeki, otwarcia posterunków sanitarnych nadrzecznych itp. Komunikacja parowa w dole rzeki nie podlega żadnym zmianom.

Nowy urząd pocztowy. W Słotwinie, powiecie brzeskim, otwartą została dnia dzisiejszego dla powszechnego użytku stacja telegrafu, połączona z urzędem pocztowym z ograniczoną służbą dzienną.

Prof. Wolfsthal Maurycy wystąpi w czwartek 16. bm. z samoistnym koncertem w sali Tow. muz. w Wiedniu.

Bójka w kościele Bożego Narodzenia w Bełtlejnie, podczas której jeden mnich włoski został zabity, a dwaj inni ranieni, jest obecnie przedmiotem dochodzeń. Dotychczasowy ich rezultat da się streścić w następujących faktach: Trzej turyści rosyjscy, w tej liczbie niejaki baron Kahn, pod wodzą przewodnika, stojącego w służbie rosyjskiego „Palestynskawo Obszczestwa“, zwidzali kościół w dniu, kiedy tenże znajdował się w dyspozycji obrządku katoli-

ckiego. Gdy się zbliżyła procesja, mnisi wezwali turyistów, by kościół opuścili. Przyszło do sprzeczki, która się zakończyła bójką. W tej chwili rozległy się strzały rewolwerowe i jeden Franciszkanin padł bez duszy, dwaj inni zaś odnieśli rany. W rewolwerze przewodnika, który dawniej był kawasem konsulatu rosyjskiego, a przytem jest poddanym austriackim, znaleziono cztery patrony wystrzelane, w skutek czego też go uwięziono, lecz na reklamację konsula austro-węgierskiego władze tureckie natychmiast go wydały. Znajduje się on dotychczas w gmachu ck. konsulatu austro-węgierskiego, gdzie też przeciw niemu toczy się śledztwo. W sprawie tej interesowane są, jak widzimy, cztery państwa europejskie: Francja jako protektorka kościoła Bożego Narodzenia, Włochy, których poddani ucierpieli, Austria i Rossja.

Warszawska „Gazeta policyjna“ ogłasza dniem i godziny, w których generał-gubernator Hurko udziela audjencji. Z tego wynika, że stan zdrowia Hurki znacznie się polepszył.

Miljonowy spadek. *Dziennik Poznański* pisze: Po zasięgnięciu bliższych informacji, zapewnić możemy, że wieść o miljonowym spadku, który rzekomo przypadł w udziale rodzinie Malczewskich, jest bezpodstawną.

Katastrofa na kolei. Przy stacji kolejowej Michajłowie wykołoił się 9. bm. pociąg kolei żelaznej koźłowsko-woroneżko-rostowskiej i spadł z nasypu kolejowego. W katastrofie tej postradało życie kilka osób, 7 osób zostało częścią ciężko, częścią lekko poranionych, 24 wagony zostały zdruzgotane.

Z Królestwa donoszą: Ostatniemi czasy prokurator Izby sądowej, Turau, powróciwszy z Petersburga, przywiózł zatwierdzenie wyroków na pociąganych jeszcze w roku zeszłym do badań w cytadeli pp. Hirschfelda i Króla.

Kornel Ujejski w odpowiedzi na telegram przesłany mu dla uczczenia jego jubileuszu przez wydział związku koleżeńskieg byłych seminarzystek i nauczycielek, udarował związek następującemi słowy:

„Najgorętsze podziękowanie składam Wam, czcigodne siostry Polki, za wasze uczucia dla mnie. W pracy dla odrodzenia ojczyzny Wy dajecie nam przykład gorliwości i wytrwałości. Brzydzą się pochlebstwem, ale tak jest. Dopokąd wy nie zwątpicie, nie lękać się o przyszłość narodu. Nie tylko wy matki, i Wy dziewice jesteście rodzicielkami tej przyszłości. O Polsko, żyj w łonach córek Twoich, a nie zaginiesz. Wdzięczny *Kornel Ujejski.*“

Wydział związku koleżeńskieg byłych seminarzystek i nauczycielek, przesłał do rodziny nieśmiertelnego mistrza Matejki następujący telegram:

„Polki, złączone w Związek koleżeński byłych seminarzystek i nauczycielek, sercem niewieścim dziękują boleśnią rodzinie, a sercem obywateli oplakują olbrzymią stratę narodową.“

Zgromadzenie Tow. realnościowego, które się miało dzisiaj odbyć — zostało odłożone na przyszłą niedzielę.

Wybory uzupełniające do Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie będą niebawem rozpisane, a to na 9 miejsc do sekcji handlowej i na 8 miejsc do sekcji przemysłowej. Listy wyborców są złożone w biurze komisji wyborczej we Lwowie i w ck. starostwach. Termin reklamacyjny kończy się z dniem 30. listopada. Termin wyborów później będzie oznaczony.

Na rzecz dotkniętej klęską ludności złożyli dalsze datki: ks. kan. Korzeniowski z listy składkowej nr. 6. 14 złr. 93 ct., a mianowicie: ks. Korzeniowski 5 złr., że składki w kościele NPM. 7 złr. 3 ct., Marja Jonas i ks. Boczar po 1 złr., Sochówna i Dominika Widt po 30 ct., A. Szalczuk 20 ct., J. Tomasz 10 ct. Urząd parafialny w Kołomyi 22 złr. 31 ct., Wł. Zawadzki 5 złr., Gnoiński z Krasnego zebrane na polowaniu 15 zł., Urząd parafialny łącz. w Brozdowie 15 zł. 72 ct., Dyrekcja Śimn. Franciszka Józefa od profesorów i uczniów 36-05, Parafja rz. kat. „Mariahilf“ w Kołomyi 8-64, ks. Józef Kozik z Cieszanowa ze składek 9-68, ks. N. N. z Jaźłowca 2 złr. Razem zebrano dotąd 17.890 złr. 74 cent.

Marszałek krajowy, Sanguszko, wyjechał z Gumnisk do Wiednia.

Krajowy kurs dla dozorców melioracyjnych przyjął 18 kandydatów.

Cholera w Galicji. *Gazeta Lw.* donosi, że d. 10. bm. zachorowało osób 6, wyzdrowiała 1, zmarły 3 osoby, pozostaje w leczeniu chorych 12.

Radca namiestnictwa, dr. Merunowicz, wyjechał

do powiatu staromiejskiego z powodu wydatków cholery w Chyrowie i w Posadzie Chyrowskiej.

O reformę wyborczą przystąpił tymi dniami petycją do Rady państwa na ręce posła dra Lewakowskiego, mieszkańcy gminy Jezupola pod Haliczem. Zaopatrzoną jest 165 podpisami.

Doktorat. P. Józef Herzig otrzymał stopień doktora praw na uniwersytecie tutejszym.

W teatrze ruskim (w sali „Frohsinn'u“) nie odbędzie się zapowiedziane przedstawienie we wtorek, tylko dopiero w czwartek. Będzie dana sztuka p. Iw. Franki: „Ukradzione szczęście“.

Przy kraj. szpitalu powszechnym we Lwowie jest do obsadzenia posada pisarza etatowego z placą 600 zł. rocznie, dodatkiem na mieszkanie 100 zł. i prawo do trzech pięcioletnich dodatków po 100 zł. Termin podań do 30. bm.

Okropny wypadek. Z Nowego Sącza piszą: „Wczoraj pod wieczór ks. Józef Łomnicki, paroch gk. w Łabowy, powracając od chorego, spadł z wąskiej kładki skronią na kamień i zabił się na miejscu. Być może jednak, że byłby jeszcze do uratowania, gdyby nie to, że gdy upadł i stracił przytomność, głowa jego zwiłała do rzeczulki, a woda zatamowała oddech. Tak go znaleziono“.

W Gniewczynie pod Przeworskiem pewien włościanin wyorał na łące dotąd pługiem nietykanej, kilkanaście sztuk złotych monet austriackich, belgijskich i tureckich z drugiej połowy szesnastego wieku i stokilkadziesiąt sztuk monet srebrnych hiszpańskich z czasów Filipa II i III.

Napad. W Piadykaeh w pow. kołomyjskim nocą na 28. zm. trzech parobków napadło na chłopa gajowego Czeredarczuka. Gajowy, zbudzony hałasem porwał za rewolwer i wystrzelił ku oknu, którym wdzierali się napastnicy. Mimo ciemności trafił jednego z nich w czoło, tak, że trupem padł. Dwaj inni uciekli i zostali później aresztowani.

Aresztowanie anarchistów. W Tryjeście aresztowano d. 8. bm. anarchistów Giuseppa Rovigo i Jerzego Petricha za agitacje anarchistyczne. Rovigo, który przed niedawnym czasem wypuszczony został z więzienia, chciał w czasie aresztowania go wyskoczyć oknem, by skończyć samobójstwem, ale został przytrzymany. Roviga onego czasu wydalali z swych granic Francja, Szwajcjarja i Włochy.

Straszny mord. Z Preszburga donoszą: W miejscowości Nadas chłop imieniem Paweł Horvath, spalił żywcem swego 5-letniego synka, ku któremu czuł nienawiść. Zamknął dziecko w jednej z swych stodół, a następnie takową podpalił. Jęki dziecięcia nie wrzuciły tego człowieka-zwierzę. Horvatha aresztowano.

Wydział Czytelni polskiej w Białej zaprasza na uroczyste odświeżenie portretu śp. Apolinarego Góry, b. prezesa i członka honorowego „Czytelni“, sędziego powiatowego itp. które się odbędzie w lokalu „Czytelni polskiej“ w sobotę 18. bm. o god. 8 wieczór.

Do numeru dzisiejszego załącza się **Prospekt** księgarni Jakubowskiego i Zadurowicza, we Lwowie (ul. Karola Ludwika 1).

Teatr, literatura i sztuka.

Teatr hr. Skarbka. Dziś po południu „Biedna dziewczyna“, krótkowidła ze śpiewami w 6 obrazach przez L. Krenna i Lindau'a.

Wieczór „Marta“ czyli „Kiermasz w Ryszmondzie“, opera w 4. aktach Flotowa.

Koncert „Lutni“, który się odbędzie 19. bm. w sali „Sokoła“ budzi szczególne zaciekawienie, albowiem w skład programu, którego szczegóły później podane zostaną, wchodzi balada Alfreda Tillmana „Eburoni“. Jestto utwór koncertowy większych rozmiarów na chór męski z charakterystycznymi ustępami, mianowicie z kwartetem na same męskie basy i wielką arję basową z stowarzyszeniem chóru z zamkniętymi ustami. Z nowości podnieść należy M. Soltysa „pieśni ludowe polskie“ opracowane starannie i efektywnie na chór męski a cappella; zwłazsza ustep „siałem proso na zagonie“ (solo tenorowe z chórem) i końcowy polonez „pieśni nasze promieniście“ z fugą.

Na żądanie wielostronne powtarza „Lutnia“ piękną kompozycję Szumana „Requiem za Mignon“ z towarzyszeniem orkiestry pułku 24. cieszącą się w mieście bardzo pochlebnym uznaniem. Instrumenty orkiestry są o stroju normalnym, obsada ma dobrych wykonawców a przy osobistych zaletach kapelmistrza p. Steinera, orkiestra jest pożądanym nabytkiem dla produkcji Towarzystwa śpiewackiego.

Nowością będzie także Henschla cykl staro-

serbskich pieśni w mistrzowskim opracowaniu na chóry mieszane, żeńskie, męskie i sola z towarzyszeniem fortepianu, które objął prof. Wszelaczyński.

Jan Gall urządza w Krakowie 22. bm. w sali hotelu Saskiego koncert na rzecz pomnika Oskara Kolberga.

Władysław Barącz, były dyrektor naszego teatru, urządza we wtorek 14. bm. w sali towarzystwa „Frohsinn“ drugi wieczorek humorystyczno-muzyczny. Po przyjęciu, jakiego doznał Barącz w sali Sokoła zeszłej niedzieli, nie wątpimy, że publiczność licznie znowu się zgromadzi, aby podziwiać swojego ulubionego ex-dyrektora. Bilety są do nabycia w księgarniach Gubrynowicza i Schmidta, Czajkowskiego i Seyfarta i w cukierni Bienieckiego i Hausera.

Telegramy „Kurjera Lwowskiego“.

Wiedeń 11. listopada. Urzędowy *Fremdenblatt* konstatuje powszechne uznanie, oddawane namiestnikowi hr. Badenemu, „który położył wielkie zasługi przez istotną pomoc w usuwaniu trudności stojących na przeszkodzie złożeniu gabinetu“.

Wiedeń 11. listopada. Windischgrätz był dzisiaj pomiędzy 11. a 12. w Burgu w kancelarii gabinetowej. *Wiener Ztg.* ogłosi jutro nominację ministrów. Wurmbrand obejmuje handel, Schönborn tękę sprawiedliwości. Plener był dziś na audjencji u cesarza. Badeni konferował zaś długo z Schoenbornem a wróci dziś wieczorem do Lwowa.

Fremdenblatt uważa, że zadaniem tego gabinetu będzie przede wszystkim utrzymanie bezskazy i idei koalicji i wykształcenie stronictw w tym kierunku, aby się wzajemnie szanowały i wzajemnie miarkowały swoje wymagania.

Hr. Taaffe — pisze *Fremdenblatt* — dążył ciągle do koalicji, ale „z a n a d t o (!) wielka swoboda“, jakiej pod jego rządami używały stronictwa, nie dopuszczała do utworzenia tej koalicji. Dziś przy udziale trzech głównych klubów koalicja powstała i pojawiła się nam jako dzieło „pokoju“. Utrzymanie więc jej ciąży na wszystkich trzech stronictwach i za zerwanie tego pokoju będą one odpowiedzialne. Ale cokolwiek bądź się stanie, to idea koalicji już nie zejdzie z porządku dziennego i ciągle wracać będzie.

Neue fr. Presse powiada, że jakkolwiek gabinet jest przeważnie konserwatywny, z tem wszystkiem przyjęcie jego do skutku uważać należy za rzecz bardzo pomyslną. By gabinet ten i w tym składzie jest zdolny prowadzić sprawy fachowo, a polityki trzymać się takiej, którą z jednej strony wzmacnia państwo, z drugiej stopniowo wygładza różnice istniejące między stronictwami i tem samem przyczynić się do usunięcia tej niemocy, która charakteryzowała naszą Izbę, a kompromitowała parlamentaryzm.

N. W. Tagblatt mniema, że koalicja ma warunki trwałości, cieszy się z tego, że będziemy mieli w Izbie zdolną do pracy większość i utrzymuje, że myśl koalicji, zwłaszcza u Niemców czeskich, zapuściła głębokie „korzenie“.

Dzisiaj przed południem przyjął cesarz na prywatnej audjencji Plenera. Audjencja trwała pół godziny.

Naczelnik biura prezydyalnego w radzie ministerjalnej, radca Klaps, otrzymał tytuł barona.

W radzie miejskiej odczytano pismo byłego burmistrza Prixa, w którym on zgadza się na przyjęcie ponownego wyboru i ubolewa, iż z powodu pewnych przeszkód nie może mówić oświadczenie. Czytanie pisma przerwali antysemitami krzykiem i hałasem.

Po południu hr. Badeni miał u siebie wizyty: Windischgrätz, Hohenwarta, Baquehema, Chlumieckiego, oraz licznych członków Koła polskiego.

Marzałek ks. Sanguszko przybył wczoraj do Wiednia. Arkyks. Leopold Salvator odjechał wczoraj w południe do Lwowa.

Budapeszt 11. listopada. Dep. Josekutz interpelował dzisiaj w sprawie węgierskiej „Panamy“ Interpelacja dotyczy wiadomości *Pesti Naplo* o przekupstwach panujących w sądownictwie węgierskim.

Madryt 11. listopada. W Barcelonie ogłoszono stan oblężenia. Czterdziestu anarchistów stanęło przed sądem wojennym. W Sewilli aresztowano sześciu anarchistów.

Wiedeń 12. listopada. Dzisiejsza *Wiener Zeitung* ogłasza szereg pism odręcznych cesarza o dymisji gabinetu hr. Taaffego i mianowaniu minister-

stwa Windischgrätz'a. Niektóre z tych pism noszą datę sobotnią.

W pierwszym z tych pism odręcznych ogłoszonym jest przyjęcie dymisji ministerstwa Taaffego i poruczenie ks. Windischgrätzowi utworzenie nowego ministerstwa.

Drugie pismo odręczne cesarza brzmi: Kochany hrabio Taaffe! Z ubolewaniem zwalniam pana, na żądanie pańskie, ze stanowiska mojego ministra-prezydenta i z kierownictwa mojego ministerstwa spraw wewnętrznych. Dokonuję aktu obowiązku serca, wyrażając panu najgorętsze podziękowanie i uznanie za długi szereg wiernych i znakomych usług, które pan mnie i państwu wyświadczyłeś z gorliwością pełną abnegacji i poświęcenia się. Bądź pan przekonany, że wszystko, co pan i każdy członek ministerstwa ustępującego dla państwa dokonałeś dodatniego, pozostanie w mej wdzięcznej pamięci. Wiedeń 11. listopada 1893. *Franciszek Józef m. p.*

Trzecie pismo odręczne jest adresowane do Gautscha, podniesione są w niem znakomite jego usługi; cesarz zastrzega sobie dalsze użycie go w służbie.

Czwarte pismo odręczne do Zaleskiego opiewa: Kochany panie Zaleski! Uwalniając pana łaskawie z urzędu mego ministra i zastrzegając sobie dalsze użycie w służbie, wyrażam panu za dokonane dla państwa i swego kraju rodzinnego znakomite usługi przez szereg lat z wiernem oddaniem się, moje najzupełniejsze uznanie. Wiedeń 11. listopada 1893 r. *Franciszek Józef mp. Taaffe mp.*

Cesarskie pismo odręczne do Steinbacha brzmi: Kochany dr. Steinbach! Uwalniając pana łaskawie z urzędu mego ministra finansów i zastrzegając sobie dalsze użycie w służbie, wyrażam panu moje zupełne uznanie za znakomite usługi dopełnione z ofiarną gorliwością, a szczególnie za skuteczne usiłowania utrzymania równowagi w gospodarce państwowej i uregulowania stosunków waluty. Wiedeń 11. listopada 1893. *Franciszek Józef m. p. Taaffe m. p.*

Dalsze pismo odręczne dotyczy utworzenia nowego ministerstwa. Opiewa ono: Kochany książę Windischgrätz! Mianuję pana moim ministrem prezydentem dla królestw i krajów reprezentowanych przez Radę państwa i oczekuję pańskich propozycji w sprawie utworzenia nowego ministerstwa jak najspieszniej. Wiedeń 11. listopada 1893. *Franciszek Józef m. p.*

Kochany książę Windischgrätz! Przychylając się do pańskich wniosków mianuję hr. Juliusza Falkenhayna ponownie moim ministrem rolnictwa, generała broni hr. Zenona Welsersheimb ponownie moim ministrem obrony krajowej, hr. Oliviera Baquehema moim ministrem spraw wewnętrznych, hr. Fryderyka Schönborna ponownie moim ministrem sprawiedliwości, tajnego radcę prezydenta mego księstwa Styrii hr. Gundakera Wurmbranda moim ministrem handlu, wiceprezydenta Izby posłów Stanisława Madejskiego moim ministrem wyznań i oświaty, radcę legacyjnego dra Ernesta Plenera moim ministrem finansów, tajnego radcę Apolinarego Jaworskiego moim ministrem. Odnosne pisma odręczne do tychże skierowane załącza się Wiedeń 11. listopada 1893. *Franciszek Józef mp. Windischgrätz mp.*

Następują potem odręczne pisma do nowomianowanych ministrów i do Falkenhayna, Welsersheimba, Baquehema i Schönborna z wyrazami uznania za dotychczasową czynność. Do nowych ministrów, Wurmbranda, Madejskiego, Plenera i Jaworskiego brzmią krótko: Kochany . . . . .! Mianuję pana moim ministrem . . . . .

Dzienniki poranne podają biografie nowych ministrów i spodziewają się od nowych ministrów nowego ekonomicznego podniesienia się, od Wurmbranda pielegnacji kolei lokalnych.

Nowe ministerstwo zostanie jeszcze dziś zaprzysiężone. Jutro odbędzie się pierwsza rada ministrów.

Taaffe otrzymał od cesarza portret z serdecznym pismem.

Wiedeń 12. listopada. *Gielda*. Akeje kredytowe 334.87, renta majowa 96.87, węg. renta złota 115.75, ruble 134 1/2.

Praga 12. listopada. Podczas inauguracji rektora, prof. teologii dr. Knetuseka, zaszły demonstracje studentów.

Rzym 12. listopada. Dekret królewski znosi oplatę cła w złocie.

Papież powrócił do zdrowia. Parlament został zwołany na 23. bm.

Madryt 12. listopada. Dekret rejentki znosi zasadniczo prawo państwowe co do osobistej wolności.

NADESŁANE.

(Za rubrykę tę Redakcja nie odpowiada.)

ROZALJA MUTH

wdowa po nadinspektorze kolei Karola Ludwika, po długiej i ciężkiej słabości, opatrzona św. Sakramentami, zmarła w piątek dnia 10. listopada b. r. w 75 roku życia.

W nieobecności rodziny zaprasza się krewnych przyjaciół i znajomych na obrzęd pogrzebowy, który się odbędzie w niedzielę d. 12. listopada br. o godzinie 3. po południu, z domu pod l. 4. droga na Błoniach, na cmentarz Łyczakowski.

Lwów, d. 11. listopada 1893.

Concordia.

Wszech nauk lekarskich

Dr. Marjan Hawranek.

były lekarz kliniki Hofratha Kahlera we Wiedniu lekarz szpitala powszechnego — mieszka plac Kapitulny l. 2. l. p. (nad sklepem p. Knauer'a). Ordynuje od 3 — 5.

Podziękowanie

Wielmożnym Panom przy kasie pocztowej. Składam najserdeczniejsze życzenia Wielmożnemu P. J. Prus Janonowskiemu dyrektorowi i wszystkim Panom za ich dobre serce i ich łaskawy ofiarowany mi datek. W. Ł.

Do Szanownego Zarządu Towarzystwa wzajemnej pomocy uczestników powstania polskiego z r. 1863/4 we Lwowie.

Dwa lata minęły od chwili, gdy czyniąc za dość prośbie weterana ostatniego powstania polskiego p. J. T. Kuszłejki, rozpoczął rozpatrywać ciekawą z wielu względów sprawę „Kaniewski-Kuszłejko“.

W styczniu r. z. na zgromadzeniach przedwyborczych poruszyłem publicznie tę sprawę w nadziei, że się nią Tow. wzaj. pomocy uczestników powst. polsk. zajmie. I rzeczywiście ucieszyłem się bardzo, gdy 31. lutego 1892 otrzymałem od p. dr. Stelli-Sawickiego zawiadomienie listowne, że Towarzystwo poruczyło osobnej komisji zbadania zarzutów zrobionych Władysławowi Kaniewskiemu w pieniężnej sprawie z p. Kuszłejką. W kilka miesięcy później zainteresowany przypadkowo przezemnie p. dr. Stella-Sawicki oświadczył mi ustnie, że z powodu szkarady tkwiącej w samej sprawie, komisja wspomniana widziała się zmuszoną zaniechać tejże sprawy nieosiągniętych żadnego rezultatu.

W styczniu b. r. ponownie na zebraniu przedwyborczym napomknąłem o tej sprawie, zaś wkrótce potem dostałem do rąk „Sprawozdanie Wydziału Towarzystwa za r. 1892, w którym wyczytałem, „że wydział Tow. na posiedzeniu z 6. marca 1892 zakomunikował tak Wł. Kaniewskiemu, jak i tym, co zarzuty przeciw niemu powtarzali, oświadczenie komisji, iż zarzuty te były niestuzne“.

Zdziwiony tem bardzo, upraszałem p. dra St. Sawickiego, jako członka owej komisji, o wyjaśnienie, a ten zapewnił mi najkategoryczniej, że o podobnym oświadczeniu komisji nie wie, i przypuszcza, iż takie oświadczenie mogło się dostać do sprawozdania wydziału Tow. jedynie z przyjaźni osobistej sekretarza lub innego członka wydziału dla Wł. Kaniewskiego.

Poleconym listem z 10. lutego r. b. upraszałem p. J. K. Janowskiego, jako prezesa Towarzystwa, o udzielenie mi rzeczonych komunikatu, a nieotrzymawszy odpowiedzi, powtórzyłem mą prośbę listem otwartym w nr. 54. *Kur. Lw.*

Milczenie p. Janowskiego zniewoliło mnie do wezwania go w „Nadesłanem“ *Kurjera Lwowskiego* nr. 71., aby mi zakomunikował oświadczenie wspomnianej komisji Tow. uczestników powstania.

W dniu 17. marca rb. udzieliła mi trzecia osoba z upoważnienia p. Janowskiego wyłączenia formalnej strony w sprawie Kaniewski-Kuszłejko. P. Janowski oświadczył, że na wszelkie odezwy moje w sprawie Kuszłejki odpowiadać nie będzie, zaś list mój pierwszy z 10. lutego wrzucił do kosza, ponieważ uważał go za niewłaściwy pod względem formy (wrzekomo użytych wyrazów „wzywam pana“), a wydział Towarzystwa pochwalił nawet postępowanie prezesa swego w tej sprawie.

Po dokładnej rozwadze zrzekłem się publicznie raz na zawsze żądania wyjaśnień od p. Janowskiego.

P. Kuszlejko jeszcze w przeszłym roku wniósł de praes. 1. czerwca 1892 l. 24074 pozew do c. k. sądu krajowego przeciw Władysławowi i Mieczysławowi Kamińskim o zapłatę 12860 rubli i 9 1/2 kop. z przyn. Ponieważ mu zależało na tem, aby się dowiedzieć, na jakiej podstawie komisja Tow. uczestn. powstania polskiego uznała, że zarzuty, czynione Władysławowi Kaniewskiemu, są niesłuszne, przeto udał się do p. Janowskiego z prośbą, by mu tenże pismnie udzielił tłumaczenie się Wł. Kaniewskiego w tej sprawie. P. Janowski przyrzekł wprawdzie przychylić się do prośby p. Kuszlejki i odesłał go w tej mierze do członka wydziału, p. K. Gebharda, ale później oświadczył kategorycznie, że żądaniu p. Kuszlejki nie uczyni zadość, gdyż orzeczenie komisji służy tylko do wiadomości członków Towarzystwa, a nie dla osób do za temże stojących.

Wiadomo zapewne całemu zarządowi Towarzystwa wzaj. pom. uczestn. powst. polsk., że Wład. Kaniewski wystąpił przeciw mnie i p. Kuszlejce ze skargą o oszczerstwo, jednakże sprawa ta karna dotychczas nie jest ukończoną; wiadomym musi być także i fakt, że adwokat dr. Tadeusz Szydłowski zaraz po zeznaniu świadka, p. Stan. Niemczynowskiego, wypowiedział publicznie zastępstwo prawne Wł. Kaniewskiemu w tym procesie karnym; ale niewiadomo może, że po wniesieniu w przeszłym roku pozwu przeciw Kaniewskiemu o powyż wymienioną kwotę, zarzucono najprzód niekompetencję sądu, co jednakże ek. wyższy sąd krajowy uchylił; że potem prosił Wł. Kaniewski o przedłużenie terminu do wniesienia obrony aż po dzień 31. lipca 1896 i że prośbie tej odmówił sąd krajowy, zaś wyższy sąd krajowy zezwolił jedynie przedłużenie terminu do 31. grudnia 1893.

Przytoczywszy niektóre momenty w sprawie Kaniewski-Kuszlejko, ośmielam się zapytać:

Czy godzi się Polakom, a zwłaszcza patriotom, spoglądać obojętnym okiem na zapasy materialne zniszczonego starca 70-kilkoletniego a zasłużonego ojczyźnie, z szalbierzami?

Prof. J. Jägermann.

Świetny Magistracie! W dniu 10. listopada br. był rozkaz w „Kurjerze Lwowskim“ wydany przez Św. Magistrat, by wszyscy właściciele realności przy ulicy Kościopalni zamieszkali, pod rygorem grzywny się stawili 15. listopada br. z łopatoma, młotoma i widłami, a złożony przy tej ulicy kamień potłukli i na ulicę rozsypali. Upraszamy Św. Magistratu o łaskawe uwzględnienie tych obywateli, którzy pozostają w służbie rządowej. Prosilili oni swej władzy o uwolnienie od służby na dzień wyznaczony do szarwarku, lecz otrzymali odmowną odpowiedź. Mamy nadzieję, że Świetny Magistrat będzie mieć wzgląd i uwolni nas od tej czynności.

Północno-niemiecki ruch towarowy z Galicji i Bukowiny. Z ważnością od dnia 1. listopada br. wejdzie w życie dodatek IV. do części II. zeszytu 3. taryfy w związku wyżej pomienionym.

Dodatek ten otrzymać można u zarządów w związku udział biorących.

Dyrekcja ruchu.

Pan Adolf Pokorny, magister farmacji, właściciel chemicznego laboratorium we Lwowie przy ulicy wałowej 15. wyrabia obecnie wodę kolońską, mydła i perfumy w tak wyborowej jakości, iż w istocie grzechem jest kupować zagraniczne. Woda Kolońska P. Pokornego nie ustępuje w niczem importowanej a jest przytem znacznie tańszą.

Do Massage i chorób kobiecych

przyjmuje
Dr. ZYGMUNT ASHKENAZY.
ulica Chorążczyzny II.

Dr. ANDRZEJ KOS

otworzył
kancelarię adwokacką
we Lwowie przy ul. Trzeciego Maja 1. 5.

Dr. ANTONI ROICKI

od lat przeszło 20 specjalista chorób wenerycznych i skórnych, mieszka obecnie ul. Zimorowicza 1. 5. prawie naprzeciw gmachu Sokoła. Ordynuje od godz. 10 do 11 z rana i od 3 do 6 po południu—Poradnik.zł. 1:50.

Okulista dr. TEODOR BAŁŁABAN

b. s. asystent i lekarz na klinice profesora Borysikiewicza w Gracu po kilkuletniej praktyce specjalnej, ordynuje w chorobach i operacjach ocznych przy ul. Wałowej 1. 7. Od g. 10—12 przed poł. i od g. 3—5 popoł. Dla biednych bezpłatnie.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. Kazimierz Podlewski

mieszka obecnie ulica Chorążczyzny 1. 16.
Ordynuje od godz. 11—12 i od 3 do 5.

Dom bankowy i kantor wymiany

Sokal i Lilien

kupuje i sprzedaje wszystkie efekta i monety po najdokładniejszym kursie dziennym bez doliczenia prowizji.

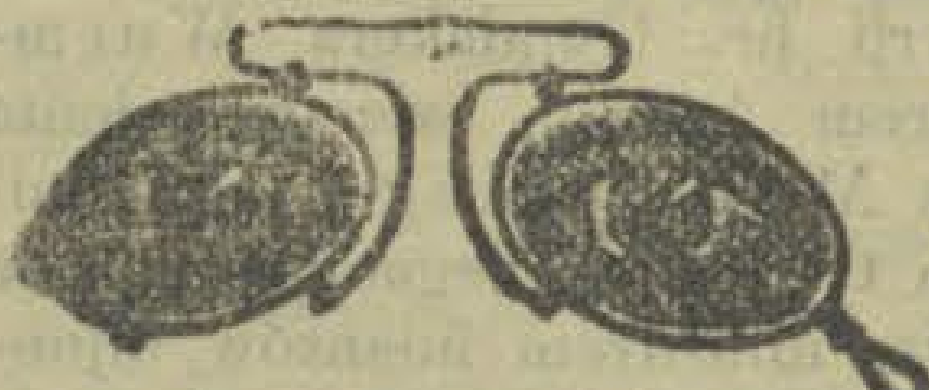
Jako pewną lokację kapitału polecamy:

- 4% Listy zast. Towarz. kred. ziem.
- 4 1/2% Listy zast. Banku krajowego.
- 4% Obligacje propinacyjne.
- 5% Obligacje komunalne.
- 4% i 4 1/2% Pożyczkę krajową.

Zlecenia z prowincji uskuteczniamy odwrotną pocztą.

BENEDYKT KOPERNICKI

optyk i mechanik „pod Kopernikiem“ Lwów, pl. Św. Ducha (ulica Teatralna 1. 6 naprzeciw głównego odwachu), poleca w wielkim wyborze i po cenach najtańszych: okulary, okwizery, lornety, binokle, dalekowszkie, barometry, ciepłomierze, Arłometry, mikroskopy, lupy, kompas, narzędzia elektryczne. Wszelkie reperacje uskuteczniają się najrychlej i najtańiej, zamówienia z prowincji odwrotnie.

Oprócz w godzinach pońdniowych od 11—1 przyjmuję obecnie chorych (brak perjodu, białe upławy, impotencja męczyzn, niepłodność kobiet, hemoroidy, podagra, reumatyzm, syfilis i wszelkie wyrzuty skórne) także wieczorem od godziny 5—7 Lwów, ul. Ormiańska Nr. 27. parter na prawo. Dr. Dubanowicz, zaprzysięgły lekarz sądowy etc.

Dentysta

Dr. B. KACZOROWSKI

były uczeń szkoły berlińskiej, przeniósłszy swój długoletni zakład dentystyczny z Wiednia do Lwowa, ordynuje przy ulicy Sykstuskiej 1. 23. stara poczta) parter od godziny 9—1 przedpołudniem i od 2—5 popołudniu. W niedzielę i święta od 9—12 przedpoł. Dla ubogich chorych codziennie ambulatorjum od godz. ny 8—9 przed poł.

RUCH POCIĄGÓW KOLEJOWYCH

ważny od dnia 1. czerwca 1893 według zegaru lwowskiego

Do Lwowa przychodzą:	Pociągi pociągowe		Pociągi osobowe	
	Godz.	Godz.	Godz.	Godz.
Z Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Wiednia)	3:08	6:01	9:36	6:36
Z Warszawy	—	6:01	9:36	6:36
Z Muszyny-Krynicy przez Tarnów (tylko od 1/7 do włącznie 31/8)	—	—	9:36	—
Z Muszyny-Krynicy i Chabówki przez Tarnów	—	—	—	9:41
Z Muszyny-Krynicy przez Tarnów lub Rzeszów (tylko od 25/5 do włącznie 15/9)	—	6:01	—	1:08
Z Muszyny-Krynicy przez Stryj	—	—	—	6:36
Z Nadbrzezia i Tarnobrzega	—	—	—	—
Z Podwoleczysk i Brodów na dworzec główny	2:48	10:02	9:46	6:21
Z Podwoleczysk i Brodów na dworzec Podzamcze	2:34	9:46	9:21	6:56
Z Suczawy	10:11	—	7:59	12:51
Z Kimpolungy	10:11	—	7:59	—
Z Radowic	10:11	—	7:59	—
Z Berhomotu n. S. i Czudyna	10:11	—	—	2:21
Z Nowosielicy	10:11	—	—	2:11
Z Słobody rangurskiej kopalni	—	—	—	—
Z Husiatyna przez Halicz	10:11	—	7:59	12:51
Z Buczacza przez Halicz	—	—	—	5:26
Z Betsza	—	—	8:16	5:36
Z Sokala	—	—	—	—
Z Ławocznego, (Peszta, Miskolca, Soronca, Munkacza, Chyrowa i Stanisławowa przez Stryj)	—	—	9:06	1:06
Z Strycja	—	—	9:52	—
Z Skolego, Chyrowa, Stanisławowa i Borysławia przez Stryj	—	—	9:38	—
Ze Lwowa odchodzą:				
Do Krakowa, (Wiednia, Wrocławia, Berlina)	3:01	7:11	5:26	11:11
Do Warszawy	—	7:11	5:26	—
Do Muszyny-Krynicy i Chabówki przez Tarnów lub Rzeszów	—	—	—	—
Do Muszyny-Krynicy przez Tarnów (tylko od 1/7 do włącznie 31/8)	—	—	—	—
Do Muszyny-Krynicy przez Stryj	—	—	—	—
Do Nadbrzezia i Tarnobrzega	—	—	—	—
Do Podwoleczysk i Brodów z dworca głównego	6:44	3:20	10:06	11:11
Do Podwoleczysk i Brodów z dworca Podzamcze	6:56	3:32	10:40	11:33
Do Suczawy	6:36	—	10:36	3:31
Do Buczacza przez Halicz	—	—	—	10:56
Do Husiatyna przez Halicz	6:36	—	10:36	—
Do Słobody rangurskiej kopalni	6:36	—	—	—
Do Nowosielicy	6:36	—	—	10:56
Do Berhomotu n. S. i Czudyna	6:36	—	10:36	—
Do Radowic	6:36	—	—	5:31
Do Kimpolungy	6:36	—	—	7:21
Do Sokala	—	—	9:56	—
Do Betsza	—	—	7:21	10:26
Do Strycja i Borysławia	—	—	—	—
Do Strycja i Ławocznego (Munkacza, Szeronca, Miskolca, Peszta i Chyrowa)	—	—	7:21	8:01
Do Strycja i Stanisławowa	—	—	10:26	8:01
Do Strycja, Skolego i Chyrowa	—	—	10:26	—
Do Strycja	—	—	3:41	—

Uwaga. Godziny drukowane grubemi literami oznaczają pociąg osobowy od godziny 6. wieczór do 5:59 rano.
Czas kolejowy (średnio europejski) różni się od czasu lwowskiego o 35 minut, t. j. gdy zegar we Lwowie wskazuje godzinę 12 w południe zegar kolejowy wskazuje godzinę 11:25 przed południem

Zmiana lokalu

Pracownia toalet damskich

Marie Brückner

przeniesiona na ul. Jagiellońską 6.

CERATY

Obicia powozowe
kapy, portjery,
dywany i chodniki
poleca najtaniej

ST. WYSZYŃSKA
Lwów, Kopernika 16.

Subiekta

poszukuje się do handlu korzennego na prowincję, bliższych szczegółów udzieli firma Kerela i Jeżewskiego w Buczaczu na ręce M. Leligdowicza.

Na zimę

własnego wyrobu

KOŁDRY

po zł. 4, 5, 6, 8, 10, 12.

14 i wyżej

Koldry na owczej wlnie

bez konkurencji najtaniej poleca

Józef Schuster

LWÓW

ul. Kopernika liczba 7.

Winogrona fesiawskie
kuracyjne.

PIGWY TYROLSKIE

kosz 5 klg. ztr. 1:50.

POMIDORY TOKAJSKIE

kosz 5 klg. ztr. 1:50.

Marony Tyrolskie

woreczek 5 klg. ztr. 1:60.
wraz z opakowaniem

wysła

Fryderyk Schleicher

handel delikatesów

Lwów, ulica Sykstuska 1. 2.

Hr. Géza Esterhazy'ego

Towarzystwo akcyjne dla fabrykacji koniaku
w Budapeszcie.

Pełno wpłacony kapitał akcyjny
640.000 koron.

Jest to jedna z największych fabryk
KONIAKU w monarchji austro-węg.

Koniak Esterhazy
jest ulubieńcem publiczności.

Czysty destylat wina.

Kilka 1.000
uznań.

Wyszczególniony dyplomami u
znania krzyżami hon. i zlot. med.

Koniak Esterhazy zalecany jest gorąco
przez najslawniejszych lekarzy.

Do nabycia we Lwowie u St. Markiewiczza i
St. Wojciechowskiego; w Tarnowie u Tadeusza
Scharffa; w Przemyślu u D. Ludkiewiczza i we
wszystkich większych handlach.

Ogłoszenie.

Między dokumentami sprzedaży nr. 1 do 30.000, które wystawiłem, znajduje się wielka liczba takich, na które raty całkowicie albo prawie całkowicie spłacone zostały, dotyczące strony przeciwnej nie podjęły oryginalnych losów, na które niejednokrotnie nawet znaczne wygrane padły. Ponieważ odnośne listowne wezwania nie mogły być doręczone, upraszam więc strony w tej drodze do podniesienia oryginalnych losów albo odnośnych wygranych za zwrotem dokumentów i kwitów ratalnych.

Uprasza się o rozpowszechnienie tego ogłoszenia,

Edward Urban, w Bernie (moraw.)
DOM BANKOWY
Bern, Wielki plac Nr. 25.

14 głównych wygranych w jednym roku w ogólnej sumie około

złr. 400.000

prócz wielu ubocznych wygranych podaje następująca grupa losów:

1 austr. los czerw. Krzyża		1 węg. los czerw. krzyża		1 los Bazylika	
główna wygrana		główna wygrana		główna wygrana	
1. stycznia	złr. 50.000	1. marca	złr. 20.000	1. marca	złr. 20.000
1. maja	złr. 25.000	1. września	złr. 10.000	1. września	złr. 10.000
1. września	złr. 15.000				

1 los włoskiego czerwonego Krzyża
główna wygrana

1. lutego	złr. 50.000 w złocie
1. maja	" 15.000 "
1. sierpnia	" 15.000 "
2. listopada	" 100.000 "

1 serbski los państwowy
z roku 1893.
główna wygrana

14. stycznia	franków 100.000 w złocie
13. maja	" 40.000 "
13. września	" 75.000 "

Tych 5 losów razem sprzedaje za gotówkę według bieżącego kursu dziennego (dziś około złr. 65) albo według wyboru kupującego na 19 rat miesięcznych po złr. 4.—, albo na 27 rat miesięcznych po złr. 3.—, albo na 38 rat miesięcznych po złr. 2'40.

Złożywszy pierwszą ratę u mnie bezpośrednio albo przekazem ma niepodzielne prawo do wygranych.

Rzetelnych agentów przyjmuje się we wszystkich miastach, gdzie z mej strony jeszcze się nie znajdują.

Edw. Urban,
(Bern, mor.)
DOM BANKOWY
Wielki plac nr. 25.
we własnym domu.

Pierwsza koncesjonowana szkoła muzyczna

MARJI MAREK

(przedt.) Ludwik Marek

Lwów, Rynek 9.

Zapisy rozpoczęły się dnia 1. września.

Jak dawniej istnieje i obecnie obok szkoły

Największy skład

fortepianów i pianin.

Najtańsza wypożyczalnia od 5 złr. miesięcznie.

Tinct. capsici compos.

(Pain-Expeller)

wyrobu Praskiej apteki Richtera,

powszechnie znany bole uśmierzający środek domowy do nacierania, można dostać w wielu aptekach po cenie złr. 1.20, 70 i 40 kr. za butelkę. Przy zakupie należy być bardzo ostrożnym i przyjmować jedynie flaszki z ochronną marką „kotwica“, jako prawdziwe.

Centralny skład: Apteka Richtera pod Złotym lwem, w Pradze.

NAJLEPSZA

bibułka cygaretowa

jest prawdziwy

LE HOUBLON

ETYKIETA PRAWDZIWIE ZŁOTA

wyrobu **CAWLEY i HENRY** w PARYŻU.

Prawdziwe tylko, jeżeli każda bibułka nosi stempel „Le Houblon“ i każdy karton opatrzony jest marką ochronną i sygnaturą Cawley i Henry.

Do nabycia w książeczkach po 100—250—500 kartek we wszystkich trafikach i handlach galanteryjnych.

Sprzedaż En Gros: 17, Rue Béranger, Paris.

Niezbędna dla każdego gospodarstwa domowego

Kathreiner kawa słodowa Kneippa o smaku zwykłej kawy.

Podaje niedoścignione korzyści, ponieważ można zaprzeczyć używania szkodliwego niezmieszanej lub z dodaniem surogatów zwykłej kawy, a za to sporządzać sobie smaczną, zdrowszą i pożywniejszą kawę. — Nieprzewyższona jako dodatek do kawy zwykłej.

Nadzwyczaj polecenia godna dla kobiet, dzieci i chorych.

Naśladownictwa należy starannie unikać.

Do nabycia wszędzie. — Pół kilograma 25 ct.

Dr. Kneipp

Medal nagrody Wystawa powszechna w Chicago.

Medal nagrody Wystawa powszechna w Chicago.

ZALOŻONE 1863.
SŁAWNE W ŚWIECIE są odznaczone i własnego wyrobu

HARMONIKI RĘCZNE

Jana N. Trimla

Wiedeń VII/3 Kaiserstr. 74.

Wielki skład wszelkich instrumentów muzycznych.

Skrzypce, cytry, flety, okaryny, harmonia ustna, karynki dla psów itd.

Szwajcarskie aparaty grające ze stali, samogrające, w tonie nieprzewyższony; albumy grające, szklanki itd.

Książki z wzorami gratis i franko

Wielki krach!

Now-York i Londyn nie oszczędzili też europejskiego kontynentu i wielka fabryka towarów ze srebra została zmuszona sprzedać cały zapas za drobną cenę roboty. Jestem upoważniony wykonać to polecenie. Posyłam dlatego każdemu następujące przedmioty tylko za złr. 6'60:

- 6 sztuk najlepszych noży stołowych z prawdziw. ang. klingi
- 6 sztuk ameryk. patent. widelców srebrnych z 1 sztuki.
- 6 sztuk ameryk. patent. łyżek srebrnych.
- 12 sztuk ameryk. patent. łyżeczek srebrnych.
- 1 ameryk. patent. chochla srebrna.
- 1 ameryk. patent. chochołka do mleka srebrna.
- 2 sztuki ameryk. patent. kubków srebrnych do jaj.
- 6 sztuk angielskich tacek Victoria.
- 2 sztuki efektywnych lichtarzy stołowych.
- 1 sztuka sitko do herbaty.
- 1 sztuka rozpylacz do cukru.

44 sztuk razem tylko złr. 6'60.

Wszystkie powyższe sztuki (44) kosztowały dawniej 40 złr. teraz można je nabyć za najniższą cenę złr. 6'60. Amerykański patent srebra jest białym metalem, zachowującym srebrną barwę przez 25 lat, za co się rzezy. Najlepszym dowodem, że ogłoszenie nie polega

na oszukaństwie,

zobowiązuję się publicznie, każdemu odesłać pieniądze, komu się towar nie podoba, dlatego nikt nie powinien zaniedbać o osobne nabycia wspaniałego garnituru, nadającego się szczególnie na

wspaniały podarunek ślubny

jakoteż dla każdego lepszego domu.

Do nabycia tylko u

A. HIRSCHBERG'S

główniej agencji zjednoczonych amerykańskich fabryk towarów z patentowanego srebra.

Wiedeń, II., Rembrandtstrasse 19. Telefon 7114.

Wysyłka na prowincję za pobraniem lub gotówką.

Proszek do czyszczenia 10 ct.

Prawdziwe tylko z uboczną marką ochronną. (Metal zdrowia).

Wyciąg z listów uznania:

Texing, Górna Austria 21. lutego 1892.

Przypadkiem widziałem u J. O. hr. Wurmbranda Pański garnitur i przekonałem się o piękności i taniości itd.

Józef Forst, proboszcz.

Zadowolony z posyłki nadzwyczajnie, która przewyższała me oczekiwania.

Kapitan Cz..... komendant placu.

1500 koców na konie

bardzo grubych, mocnych, ciepłych, prawie nie do zniszczenia. 190 ctm. długich 130 ctm. szer. objętych z masy konkursowej, po bajecznie niskich cenach sprzedanych, i daje od dziś póki zapas starczy.

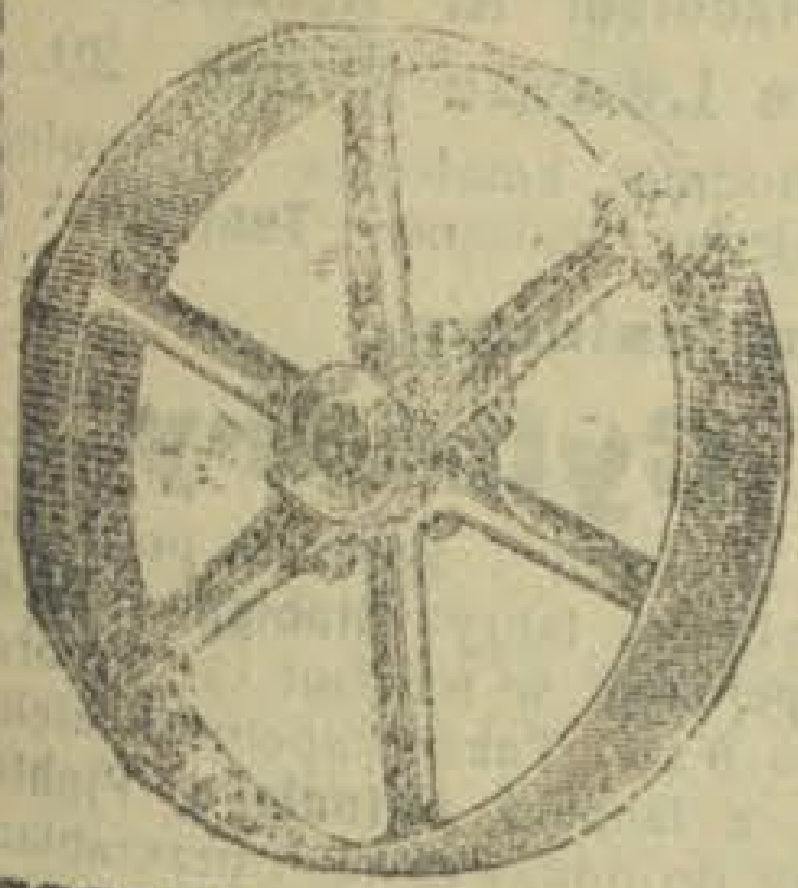
1 para = 2 sztuki
KOCÓW NA KONIE ciemnoszarých z kilkukolorowym wspaniałym brzegiem za tylko złr. 3.

1 sztuka
ang. koc fiakerski zółtawosy z kilkukolorowym szarokim brzegiem za tylko złr. 3.

Koce te, które mogą być użyte za koadry, kosztowały dawniej więcej jak dwa razy tyle. Ponieważ zapas jest mały, a zamówienia wpływają gromadnie, niechaj każdy się spieszy, kto chce dobre koce tanio kupić. Zamówienia wykonuje się tylko za pobraniem lub poprzedniem przystaniem gotówki.

Adresować należy: **Maurycy Apfel, Wiedeń I., Fleischmarkt 12/1.**

**FABRYKA MASZYN
T. BREDTA w Ottynii**

(stacja między Stanisławowem a Kołomyżami przy samym dworcu kolei, poiec. w)
odlewnię żelaza i brązu, pracownię mechaniczną, kotłarnię i kuznię parową.

Dostarcza wszelkie odlewy z żelaza i brązu.

Urządza gorzelnie, browary, rafinerje nafty, młyny, tartaki, cegielnie, parowe cukrownie, fabryki orozdzy itp. Wyrabia wszelkie aparaty z blachy kotłarskiej oraz kutekawałki fasonowe różny...

"Lwowianin" z dnia 1. lipca 1893 podaje: Popierajmy przemysł krajowy! Naród czeski wyzwolił się z pod pręgi ekonomicznej Niemców, popierając własny przemysł.

Nasz naród skory do naśladowania — więc naśladowajmy, co dobre, popierajmy wyroby krajowe.

We Lwowie wyrabia **krochmal (skrobię) p. BAŻANT**. Jego **krochmal brylantowy** jest tak wyborny, że żaden wyrób zagraniczny mu nie dorówna. Sądzę, że oddam przysługę wszystkim gospodyniom, zalecając ten wyrób doskonały. Na dowód prawdy podpisuję moje nazwisko.

Rozalja Rybowska.

Do nabycia we wszystkich handlach.

Z pożaru

uratowane, całkiem czyste i bez skazy towary zostały mi dane ze zleceniem, sprzedania ich **jak najprędzej w większych i mniejszych partjach po jakiejś cenie**. Jakość towarów jest znakomitą, ceny są zadziwiająco tanie; pół ceny zwykłej kosztu, a wszędzie jest bez błędów i plam. W zapasie jest:

- 1200 zegarków szwajcarskich z plastiką, ze złotego brązu, z długim łańcuszkiem po zł. 1.05 sztuka.
- 800 zegarków szwajcarskich zegarów pendułowych w stylowym obrabowaniu. Znakomicie zregulowane i idące dokładnie na sekundę, z lustrzanym cyferblatem, wagą i wahadłem za sztukę zł. 1.85, biące po zł. 3.15.
- 1750 sztuk płótna, Rumburskiego lub Sternberskiego 30-łokciowych, najlepszej nie do znoszenia Weby, dla każdej familji, sztuka tylko zł. 5.40.
- 400 tuzinów jedwabnych chustek, z najlepszego lyońskiego jezuinów, każda sztuka inny kolor, dawniej 12 zł., teraz cały tuzin tylko zł. 3.95, można użyć także na szyję.
- 1200 kompletnych serwisów z najlepszej karlsbadzkiej porcelany, malowanych w kwiaty i inne dekoracje, składających się z 1 przepysznej wazy, 4 różnych półmisek, 1 sosierki i podstawkę pod sosierkę, solniczki i 18 najpiękniejszych talerzy, wszystko razem tylko zł. 5.95. Paczka do tego 70 ct.
- 2500 kompletnych serwisów do kawy z najlepszej karlsbadzkiej porcelany, bogato w kwiaty, ptaki i złotem malowanych, składających się z 1 przepysznej filiżanki na kawę, 1 śmietniczki, 1 cukierniczki, 6 ładnych filiżanek, 6 podstawk, wszystko tylko zł. 3.50. Serwis herbaciany 4 zł., paczka do i serwisu kosztuje tylko 40 ct.
- 500 kompl. grup gospodarstwa domowego, składających się z 12 sztuk doskonałych noży i widelców, 6 łyżek doskonałych, 6 takichże łyżeczek. Wszystko z najlepszego srebra Britania. Dalej 6 podstawk pod noże kryształowych, 6 spodków okrągłych na wodę, 3 kubki na jaja posrebrzane i ssitko do herbaciany. Wszystko razem tylko zł. 4.50 — nie powinno brakować w żadnym domu.
- 8000 sztuk derek na konie, grubych jak deska, ciepłych, mocnych i prawie nie do zużycia, szarych, z szerokimi kolorowymi pasami, za sztukę zł. 1.50, dalej dery fakierskie, żółtawo-zielone z bordurami za sztukę zł. 3. — Wszystkie dery są 190 ctm. długie i 130 ctm. szerokie.
- 1280 par spodni z siłnej, dobrej, grubej materji zimowej, podług najnowszej mody dobrze i pięknie zrobionych, I. gatunek po 2.40 zł. II. gatunek po 3.50 zł. III. gatunek po 4.50 zł.
- 320 kompletnych garniturów męskich z doskonałej, grubej zimowej materji, podług najnowszej mody dobrze i pięknie zrobionych, składających się z surduta, spodni i kamizelki, I. gatunek zł. 7.50, II. gatunek zł. 12, III. gatunek 19 zł.

Powtarzam, że towary te są bez błędów i plam, i kosztują zresztą 2 lub 3 razy tyle. Należy tedy zamawiać tak prędko jak tylko można. Wysyła na miejsce za poprzednią zapłatą, lub za pobraniem pocztą, lub koleją.

Niekonwencyjny towar bierze się nazad bez przeszkody.

Jedyny adres zamówień:
Apfel Mor., Wien, I., Fleischmarkt Nr. 12/KL.

KONIAK TOKAJSKI

jest czystym destylatem wina tokajskiego, polecony jak najlepiej przez znakomitych lekarzy jakoto: dr. Schnitzlera, prof. polikliniki we Wiedniu, dr. Neumana, chemika sądowego w Peszcie, dr. Linka, ck. lekarza pułkowego we Lwowie i wiele innych osobistości w tym kierunku. Został odznaczony złotym medalem, na wielu wystawach światowych jak: w Paryżu, Berlinie, Lipsku, Nizy, Bordeaux, St. Gillet itd.

Do nabycia w handlach win i delikatostów, aptekach, droguerjach itd.

Polecając się, kreślimy z szacunkiem

Dyrekoja ruchu
tokajskiej fabryki koniaku w Tokaju.
W celu większych zamówień, uprasza się zwrócić do naszej jedynej generalnej Reprezentacji dla Galicji i Bukowiny
A. ROSENTHAL
we Lwowie, ul. Karola Ludwika 37.

**J. IHNATOWICZ
LWÓW**

ulica Kopernika 1. 3,
ulica Halicka 1. 11.
Kraków Sukiennice 20.
Czerniowce Rynek 2.

**Esencja miętowa
do płukania ust**

oprócz przyjemnego orzeźwiającego smaku i zapachu bardzo korzystnie wpływa na dziąsła i zęby.
Flakon 50 centów.

**Proszek roślinno-alkaliczny
do czyszczenia zębów.**

Usuwa kamień i kwasy, które prowadzą ból i próchnienie zębów.
Pudełko 30 i 60 cent.

Pasta roślinno-alkaliczna

odznacza się bardzo przyjemnym smakiem i zapachem, znakomicie oczyszcza zęby i przywraca perłową białosć, zapobiega przytem psuciu i próchnieniu zębów.
Słoik 1 złr.

KANTOR WYMIANY

c. k. uprzyw. galic. akc. BANKU HIPOTECZNEGO

kupuje i sprzedaje
wszelkiego rodzaju papiery i monety
po kursie dziennym najdokładniejszym, nie licząc żadnej prowizji.

Jako dobra i pewną lokację poleca

- 4 1/2 % listy hipoteczne
- 5 % listy hipoteczne premiovane bez premij
- 4 % listy Towarzystwa kredytowego ziemskiego Banku krajowego
- 4 1/2 % pożyczkę krajową galicyjską
- 4 % pożyczkę kraj. gal. koronową
- 4 % pożyczkę propinacyjną galicyjską bukowskią
- 5 % " " " " " "
- 4 1/2 % pożyczkę węgierskiej kolei państwowej propinacyjną węgierską
- 4 1/2 % " " " " " "
- 4 % węgierskie Obligacje indemaizacyjne.

które to papiery jakoteż i wszelkie renty austriackie i węgierskie Kantor wymiany Banku hipotecznego zawsze kupuje i sprzedaje
po cenach najkorzystniejszych.

Uwaga: Kantor wymiany Banku hipotecznego przyjmuje od P. T. kupujących wszelkie wylosowane, a już płatne miejscowe papiery wartościowe, tudzież zapadłe kupony za gotówkę, bez wszelkiego potrącenia, zaś zamiejscowe, jedynie za potrąceniem rzeczywistych kosztów.

Do efektów, u których wyczerpały się kupony, dostarcza nowych arkuszy kuponowych, za zwrotem kosztów, które sam ponosi.

**Żadna zabawka
żadne oszukanstwo, tylko czysta, święta prawda!
Tylko złr. 3-50.**

Zegarek kieszonkowy, remontoir

pod gwarancją znakomicie i dokładnie idący, ze skazówką sekundową, w doskonałej, polerowanej, świecącej kopercie niklowej, zastępujący każdy inny srebrny lub złoty zegarek.

Każdy, zamawiający taki zegarek otrzyma z zegarkiem następujące przedmioty daremnie

1 piękny łańcuszek, 1 artyst. wisiorek, 1 różnymi kamyczkami wysadzany pierścionek, 1 parę pięknych kuleczek, 1 piękny nożyk z wykwintnym rzeźbieniem.
Niechaj nikt nie wątpi, gdyż powtarzam, że to nie jest żadną zabawką, żadnym oszustwem tylko najczystsza, najświętsza prawda i zwracam każdemu pieniądze, kto tym zegarkiem jest niezadowolony. Należy się spieszyć z zamówieniem tego znakomitego zegarka, póki mały zapas starszy. Wysyłka za pobraniem pocztowym.

**Krysowickiego
BULIONU i PASZTETÓW
najlepszych
dostarcza jedynie
Pierwsza fabryka parowa
Buljonu i pasztetów
Z. SOLKOWSKIEGO
w Krysowicach op. Mościska.
Zamówienia wysyła się odwrotnie.**

Apfel's Taschen-Uhren-Versandung, Wiedeń, Stadt, Wolfengasse 1/K

Każda dama życzy sobie, ażeby stanik leżał zrywnie i bez fałdów.

Tylko przez patent. reform. haftki Pryma można to osiągnąć!
Najdonośniejszy wynalazek w dziedzinie mody.

Stanik z dotychczasowemi haftkami po 4-tygod. tylko używaniu | Stanik z haftkami reform. Pryma po przeszło 6-miesięcz. używaniu.

Szpara i fałdy są wszędzie. | Leży bez szpar i fałdów jak nowy. Patentowane reform. haftki Pryma

nie zginają się, nie popuszczają, nie otwierają się same z siebie. Bez mierzenia stoją ściśle naprzeciw siebie, dlatego nierówne przyszyte i krzywe leżenie stanika jest niemożliwe.

Dla sukien domowych, do prania i do roboty prawie niezbędne, pranie i żelazko nie im nie szkodzi. Stanik podwójnie długo trwa i zachowuje nawet przy robocie i silnym ruchu dobre leżenie. Na trwałość tańsze niż wszelkie inne zapinania, gdyż po zużyciu stanika mogą być znów odprute i na nowo używane. — Każda oszczędna gospodyni domu powinna zatem kupić go za 20 ct. i przyszyć do starego, każdy zadziwi się nad pięknie leżącym stanikiem jakby nowym. [Przyszyć łatwo wedle sposobu szycia przypiętego na każdej kartce.

Do nabycia we wszystkich znaczniejszych handlach przyborów krawieckich i towarów krótkich.

Pomocnik handlowy

z kilkuletnią praktyką w handlu ganteryjnym, biegły w języku niemieckim, znajdzie umieszczenie w pierwszorzędnym magazynie.

Zgłoszenia przyjmuje pod literą H. S. Biuro dzienników i ogłoszeń L. Horowitza w Czerniowcach.

Zmiana lok. u.

Pracownia obuwia

dla dam, mężczyzn i dzieci

EMILA KARGEGO

przeniesioną została na ulicę

Piekarską 1. 10.

Folwark

o pszennej glebie
godzina jazdy ze Lwowa
koleją

do sprzedania lub zamiany
na kamienicę.

Informacji udzieli kancelarja
Gródecka 47.

18—25 marek

tygodniowo ofiaruje za 3 godz. dziennie zajęcie. Lekka i przyjemna praca artystyczna do załatwienia w domu bez specjalnych wiadomości fachowych. Bliższych szczegółów udziela Arnolt, 26, rue des Alluettes, Paris.

BARCHANY

kolorowe i białe

po niskich cenach poleca

Antoni Gudien

LWÓW

plac Marjański 1. 8.

Handel płócien, stołowej
bielizny i pościeli.

Po długoletniej praktyce w tutejszym pierwszorzędnym handlu, otworzyłem pod firmą

MARKUS KAROL

Lwów, ulica Sobieskiego 1. 2.
naprzeciw handlu p. Ditmara

FABRYCZNY SKŁAD SUKNA i towarów modnych wełnianych

z pierwszorzędnych fabryk krajowych i zagranicznych dla ubrań męskich, damskich i dziecięcych oraz sukna dla Wielebnego Duchowieństwa, na habity i sutany. Również utrzymuję sukna na liberje, bilardy, na okrycie stołów i powozów w wielkim wyborze i w rozmaitych kolorach.

Utrzymuje materje uniformowe dla pp. wojskowych i urzędników.

Wyżej wymienione towary sprzedaje po cenach fabrycznych.

Próbki wysyłam na żądanie franco.

Polecając się Szan. PT. Publiczności. pozostaję z głębokim poważaniem

MARKUS KAROL

ul. Sobieskiego 1. 2.
naprzeciw handlu p. Ditmara.

NOWY WYNAŁAZEK

PARFUM IXORA ED. PINAUD

Mydło..... à l'IXORA
Essencja dla chustek à l'IXORA
Woda toaletowa... à l'IXORA
Pomada..... a l'IXORA
Olejek..... à l'IXORA
Puder ryżowy..... à l'IXORA
Kosmetyk..... à l'IXORA
37, Boulevard de Strasbourg, 37

Antoni Kafka

przedtem A. Kożeluszek
we Lwowie Rynek 29.

przechodnia kamienica Andryolego-
od strony Jezuitów Teatralna 12.

poleca na sezon jesienny

Kapelusze i Cylindry

własnego wyrobu w najmodniejszych fasonach i kolorach po najniższych cenach, jakoteż kapelusze i cylindry fabryk Habiga i Pleasa w Wiedniu, w wielkim wyborze kapelusze w rozmaitych kolorach po 5 zł. zaś cylindry całkiem lekkie po 9 złr. Także kapelusze miękkie nieprzemakalne tak zwane „Loden“ z fabryki Antoniego Pichlera z Gracu. Przyjmuje kapelusze cylindry do odnawiania i przerabiania. Poleca też obuwie filcowe nieprzemakalne własnego wyrobu damskie, męskie i dziecięce, oraz buty do polowania i podróży w wielkim wyborze. — Cenniki na żądanie gratis i franco.

Herbata z Brodów!

Poleca od dawien dawna ze swej dobroci i zarybku znaną, prawdziwą
HERBATĘ ROSYJSKĄ

h. n. del
W. ADAMOWICZA
w Brodach

funt wysiewek z najlep. herb. kwiat. zł. 1-20
funt herbaty rodzinnej bardzo dobrej zł. 1-40
funt cesarskiej Imperiel oryg. opak. zł. 3-50
funt Melange de Moskau najlepszej zł. 2-50
Kawa zwana »Sirjusz« franko 5 kilo zł. 9-50

Leonard Solecki

handel towarów korzennych
Lwów, Batorego 1. 2.

poleca

KONIAK KURACYJNY

prawdziwy francuski
flaszka po 2-80, 3 —, 3-50,
4 — i 4-50.

Zamówienia z prowincji odsyłam
odwr. pocztą nie licząc opakow.

OGRODNIKA

poszukuje Zarząd dóbr
Medyka

od 1. stycznia roku 1894.

Zgłoszenia pisemne adresowane
należy do zarządu dóbr Medyka,
ustnie we Lwowie Ossolińskich 16.

II. pięć ro na prawo.

Pracownia sukien damskich

pod firmą

T. A. KALICZAK

we Lwowie

ulica Bo mów 1. 4. (Halicka 8.)

przyjmuje wszelkie roboty w

zakres krawieczyzny wchodzącej

ce. Zlecenia z prowincji usku

tecznia w najkrótszym czasie.

Przewodnik adresowy lwowski

umieszczony w każdym numerze niedzielnym.

Asekuracje:

Tow. Ubezpiec. im. „Gizeli“ w celu wypo-
sażenia dziewcząt pod protekt. J. ces.
Wsyz. areyks. Gizeli. Agencja ul. Ossolińskich 10.

„The Equitable“. Największe i najbogatsze na świecie Towarzystwo ubezpieczeń życiowych posiadające 26% majątku ponad zobowiązania. Główna agencja we Lwowie ul. Wałowa 1. 23.

Domy bankowe.

Jonasz M. Jagiellońska 3.
Schellenberg i Kreyser pl. Halicki 1.

Lekarze:

Bańbaban Teodor, okulista, Wałowa 7.
Dr. K. Stancowski, akuszer, Sykstuska 19.

Dentyści:

Dr. Lateiner, ul. Kopernika 9.

Apteki: Rucker Z., Krakowska 23.

Wina i wody lecznicze:

P. Mikolasch ul. Kopernika 1.

Księgarnie:

Gubrynowicz i Schmidt, plac Katedralny.
Księgarnia Polska pl. Halicki 14.

Art. Malarski Zakład:

Leon Appel, otworzył po długoletniej praktyce w pierwszorzędnych zakładach, Art. Zakład Malarski przy ul. Sykstuskiej 1. 20 i poleca się do wykonywania artystycznych sztylów na szkło, ołase, drzewie i t. p. trawienia szyb w odcieniach i desenjach i lakiernictwa tudzież do wszelkich prac w zakresie ten wchodzących.

Nasiona, kwiaty, rośliny, bukiety:

Jan Stachiewicz, plac Marjański.

Zakład rzeźbiarsko-kamieniarski:

H. Perier, ul. Piekarska 1. 63.

Skład i wypożyczalnia mebli:

B. Kiczales, plac Teatralny 9.

Józef Elmer, meble na raty ul. Skarbkowska 4. naprzeciw Teatru.

Kapelusze męskie:

Müller M. ul. Halicka.

Skład fabryczny płócien i bielizny:

M. Bańbaban Nastep. M. Ludwig, plac Marjański 8.

Bayer M. i Ska Karola Ludwika 1.

Nowości, galanterje, biżuterje:

Wrześniowski i Włodek ul. Halicka.

Delikatety i kolonialne towary:

Szkowron Albert plac Marjański 7.

Chińskie srebro czyli platerow. wyroby:

Fraget J. z Warszawy, Lwów pl. Katedralny.

Zegary i zegarki:

Tadeusz Miłaszewski, Akademicka 3.

Konrad Schneikart, Halicka 25 róg ulicy Wałowej.

Jubilerskie i złotnicze wyroby:

Völker i Syn pl. Marjański 5

Porcelana i szkło:

Gebhardt i Christianus pl. Marjański 7.

Konfekcje damskie (pracownie):

Kranz Petronela, Batorego 9. parter.

Kapelusze damskie:

P. Ladstätter i Syn., ul. Karola Ludwika.

Markowska Malwina, pl. Marjański 8.

Nowo otworzona prawnia:

Teodozja Meder ulica Skarbkowska 16.

poleca się pp. Paniom i Akademikom.

Fortepiany i pianina:

K. Markiewiczowa nauczycielka szkoły fortepianowej, Teatralna 8.

Wina krajowe i zagraniczne:

L. Stadtmüller ul. Krakowska.

Maszyny i narzędzia rolnicze:

Marek Feuerstein. Gródecka 1. 57 poleca

maszyny i narzędzia i narzędzia dla słu-

ży i kowali tanio i na raty.

Lustra, ramy, szyby i meble:

Samuel Fischler, Jagiellońska 6.

Magazyn futer:

Bronisław i Stan. Wronski Teatralna 5.

Obuwie:

Aleks. Satahub, Ormiańska 16.

Naczynia i towary żelazne:

Chrzastowski Piotr, plac Kapitulny 1.

Halski Antoni, plac Marjański 9.

Ubrania męskie gotowe i pracownie:

Bełtowski & Motylewski ul. Sobieskiego 4.

Dumyn Cyryl, Chorażczyzna 6.

Fabryka kapeluszy i cylindrów:

Antoni Kafka przedtem A. Kożeluszek

Rynek 29.

Fotograficzne zakłady:

„Marja“ ul. Fredry 7.

Fortepiany, pianina i instrum. samograjac

poleca na raty St. Horszowski ul. Ossolińskich 12., cenniki gratis.

Główny fabryczny skład wszelkich instrumentów muzycznych J. Kapralika we Lwowie, cennik gratis.

Zakłady farbowania i czyszczenia chem.

wszelkich sukien (bez prucia):

Karol Basch, Skarbkowska 33, Piekarska 6.

Mieding W., ul. Jagiellońska 20.

Szymon Weiss, Kopernika 12.

Zakład czyszczenia wszelkiej bielizny:

Marja Wolf, plac Akademicki 1.

Szozotkarskie pracownie i składy:

Ignacy Łokocz, Szajnochy 8.

Mleczarnie i kuchnie wzorowe:

Netuschill K., pl. Bernardyński 10. naprzeciw hotelu Krakowskiego.

Biuro nauczycielskie pierwszorzędne:

Florentyna Morawska, Halicka 10. II. p.

Do szycia maszyny:

Gardoliński L. plac Halicki 14.

Domy spedycyjne i komisowe:

K. Tuszyński i Ska, Hotel Zorza, Teatralna 10.

Blura komisowo informacyjne:

J. Litwiński pl. Halicki wejście od ul. Krzywej 1. 6.

Wypożyczalnia książek i not:

Gubrynowicz i Schmidt, plac Katedralny.

Adresy jednowierszowe petitem po 5 złr.

rocznie, przyjmuje wyłącznie „Wydawnictwo Reklam kupiec. i przemysłow.“ we Lwowie ulica Krzywa liczbą 6.

Już czwarta

we Lwowie, plac Halicki I. 12. I. piętro

Królewska Wszechświatowa

PANORAMA

czyli „Podróż naokoło świata.”

Do najpiękniejszych wynalazków naszego wieku zaliczają Panoramy widoków świata. Nie ma człowieka inteligentnego, któryby z rozkoszą prawdziwą nie oglądał krajów, miast, jakoto okolic świata, cudów przyrody, jak np. Wodospadów Niagary itp. arcydzieł architektury, jakoto kościołów, pałaców, teatrów, muzeów i piramid itd. to też odwiedzają Panoramę królewską po wielkich miastach wszystkie stany, począwszy od panujących.

Lamartine niegdyś wyrzekł: „że nie tak nie kształci człowieka dojrzałego jak podróże.” Otóż Panorama królewska podaje widzowi za pomocą odpowiednich przyrządów, obrazy zupełnie wierne jak w naturze tak, że widz zdumiony, porwany bywa złudzeniem rzeczywistości.

Pragnąc za przykładem stolic Europejskich urządzić Panoramę królewską we Lwowie stała nie żalowała się wielkich kosztów i nakładów, aby godnie odpowiedzieć swemu zadaniu, tusząc, że inteligentna Publiczność należycie oceni nasze usiłowanie dostarczenia jej przyjemnych wrażeń doznanych z widoków najpiękniejszych zakątków świata, i panoramę naszą chętnie odwiedzać będzie.

Panorama nasza dokładnością i doskonałością przyborów o całe niebo wyżej stoi od podobnych, jakie tu niegdyś przejeżdżali, tak orzekły jednomyślnie dzienniki krakowskie.

W tym tygodniu Ameryka północna z wodospadami Niagary i wojna amerykańska w 50 widokach.

- Spis obrazów.
1. Okręt „Wielka Gwiazda w nowym Yorku.
  2. Sala i kabiny na okręcie „Wielka Gwiazda.
  3. Ulica Broadway w Nowym Yorku, podczas deszczu.
  4. Uroczystość dożynkowa na cześć Kościuszki w Nowym Yorku.
  5. Widok w parku centralnym w Nowym Yorku.
  6. Krajobraz w bliskości Nowego Yorku.
  7. Jezioro w parku centralnym w Nowym Yorku.
  8. Jezioro George w Nowym Yorku.
  9. Hotel W. Henry nad jeziorem George w Nowym Yorku.
  10. Akademia malarska w Brooklinie.
  11. Teatr w Brooklinie przy Nowym Yorku.
  12. Źródło Waszyngton.
  13. „Kapitol” Pałac senatu w Waszyngtonie.
  14. Fasada „Kapitolu” w Waszyngtonie.
  15. „Dom biały” rezydencja prezydenta Stanów Zjednoczonych.
  16. Wymarsz pułków z Waszyngtonu na Wojnę.
  17. Pułki idące do boju podczas wojny amerykańskiej.
  18. Obóz wojenny podczas wojny amerykańskiej.
  19. Widok floty wojennej z fortu Sumter Aryka.
  20. Baterje nad rzeką „James” wojna amerykańska.
  21. Szpital wojenny na okręcie podczas wojny amerykańskiej.
  22. Uroczystość narodowa po zwycięstwie Ameryka północna.
  23. Narada Indian przed chatą w Sze-Pa-Lawy.
  24. Miasto Richmond po oblężeniu.
  25. Uroczystość naroda po wzięciu Richmondu.
  26. Wielki wodospad Niagary.
  27. Most wiszący nad wielkim wodospadem Niagary.
  28. Wnętrze mostu wiszącego nad Niagarą.
  29. Wieża „Terapin” obserwatorium nad Niagarą.
  30. Wieczór codziennie. — Wstęp od osoby 15 ct. Wojskowi od feldfebla 15 ct.
  31. Niagara między skałami.
  32. Widok stalaktytów Niagarów.
  33. Wodospad Niagary w bliskości Pawilon, Ameryka północna.
  34. Stół ze skały nad Niagarą.
  35. Stół ze skały i stalaktyty.
  36. Morze lodowców na Niagarze.
  37. Główny widok mostu wiszącego nad Niagarą.
  38. Most nad rzeką Hudson w Ameryce północnej.
  39. Kolej nad zatoką Hudson.
  40. Statki na zatoce Hudsonskiej.
  41. Kopalnie nad rzeką Hudson.
  42. Krajobraz leśny.
  43. Drzewo lasów dziewiczych 28 metrów objętości.
  44. Krajobraz w Delaware.
  45. Okolica kanału panamskiego.
  46. Wielki m st nad Harlemem.
  47. Wyspa „Luna” w porze zimowej.
  48. Wodospad Katerskilu pod skałami.
  49. Most 6 piętrowy w Ameryce półn.
  50. Nad Nilem w Egipcie Afryka.

Panorama otwarta od 9. rano do 10. Na wystawę przyszłoroczną przygotowaliśmy przeszło 200 widoków Polski, od Gdańska aż do Czarnego morza.

DROBNE OGŁOSZENIA.

Doniesienia rozmaite po 1/2 centa od wyrazu.

Wyborna ze świeżego zbioru herbaty Chińsko-rosyjska. Angielskie Ciasta do herbaty i znakomity rum Bremki poleca Handel delikatosew Wojciechowski Chorążczyzna i Akademicka.

Hotel Garni pod „TRZEMA KORYMBANIE” 10. ulica Trybunalska we Lwowie poleca widoc, elegancko urządzone pokoje gościnne od 60 centów i wyżej za dopł. wraz z pościelą. Własna restauracja w miejscu. Usługa jak najstaramiennie. 977

Wagi kuchenne zegarowe po zł. 3, 4, 5 i 6. poleca Piotr Chrzastowski handel żelazny we Lwowie plac Kapituły 1. naprzeciw Katedry).

Koniak tokajski tylko z czystego wina robiony gwarantuje za naturalność tysięcy, znawców uznało za najlepszy sprzedaje tylko handel Jana Bodnara Akademicka 20 proszę tylko raz kupić, aby się przekonać o dobroci, duża flasza kosztuje tylko 1 50 zł.

Herbatę karawanową Wasylego Perłowa Synów z Moskwy poleca Kościński Wien Hauptstrasse 61. Cenniki na żądanie franco.

Urząd pocztowy w Myślenicach poszukuje natchmiast rutynowej ekspedytorki i telegrafistki. 198

Kto i po jakiej cenie dostarczać mi może tylnych poślaków ciekawych pocztą po 5 kl. Adres. Szołtanowski Zygmunt Budapeszt Sorokasari ut. 16.

Począ Grabownica sprzedaje parokony wóz normalny. 222

Jak w dawnych latach tak i obecnie zamówienia na służbę dworzącego i miejską od nowego roku przyjmuje biuro Świderskiego w Tarnowie. 224

Osoba uzdolniona w krawiectwie poszukuje miejsca w prywatnym domu. Adres w administracji. 221

Osoba w średnim wieku życzy sobie znaleźć miejsce do zarządu domu w domu księdza. Zgłoszenia pod adresem: J. W. Sieniawski post. rest. Majdan. 232

Poszukuje się wspólnika do pewnego interesu z kapitałem 7 do 8 tysięcy. Zgłoszenia pod lit. H. S. 250. post. rest. Lwów. 231

Dla otworzenia i eksploatacji interesu fabrycznego dającego bardzo znaczne zyski poszukuje spółnika z kapitałem zł. 5000. Oferty pod lit. J. N. M. 3. post. rest. Lwów. 209

Adolf Honkiszewski
malarz
mieszka obecnie
ul. Ormiańska i. 19. II. piętro.

Skład mebli po najtańszych cenach własna robota tapicerska Kicza les Teatralna 7. 235

Dwie tokarnie nowe lub używane, kupię zaraz, J. Bilik tokarz plac Bernardyński 1. 1. 229

Futro damskie, lisy białe, w dobrym stanie tania do nabycia. Wiadomość w adm. Kurjera. 237

Wdowa po urzędniku, w średnim wieku, szuka miejsca we Lwowie lub do zarządu domu i wychowania dzieci. Adres wskaże administracja. 239

Centralne biuro pośrednictwa czyli biuro wywiadowcze obecnie Celestyny Bodyńskiej Rynek przechodni dom Ardriego umieszcza wszelkiego rodzaju doborową służbę. 238

Harfy, zaczęte i wykonane w najnowszych wzorach poleca w wielkim wyborze najtańszej Jan Dziewoński magazyn drobiazgow damskich Lwów Halicka 6. 241

Apteka w Króścienku nad Dunajem potrzebuje ucznia. Bliższe zgłoszenia tamże.

Gruntą pod budowę, znajdującą się przy ul. Na Błonie Kościopalnej i Rema są z wolnej ręki do sprzedania. Bliższa wiadomość w sklepie pani Underki przy ul. Krakowskiej 15.

Gospodarz-go dozorcy obznajomionego dokładnie z gospodarstwem, umiejącego pisać, na ordynarię poszukuje zarząd dóbr Romanów Pierwszeństwo mają uczniowie niższej szkoły rolniczej. 242

Osoba młoda inteligentna z dobrymi poleceniami poszukuje zajęcia na prowincji do zarządu domu może się także zająć wychowaniem młodszych dzieci, lub jako towarzyszką przy wiekowej osobie. Adres: „Lucya” post. rest. Lwów.

Salon fryzjerski Leon Weintraub Lwów ul. Zyblikiewicza 1. 9. poleca się Szanownym Panom w strzyżeniu włosów, goleniu, i fryzowaniu, oraz przyjmuje abonament po najtańszych cenach; zarazem brzytwy do ostrzenia przyjmuje się.

Sadzonki leśne, drzewka i krzewy ogrodowe poleca do kultur jesiennych Leśnictwo Zassów pod Czarną. Cennik na żądanie odwrotną pocztą.

Pies, najpiękniejszy i największy z rasy Angielskiej Mastif tresa ra wodna i pokojowa. Jest do sprzedania w hotelu Metropol. 230

Potrzebny od 1. grudnia dla inteligentnej pani, umeblovany pokój z całodziennym utrzymaniem w śródmieściu. Oferty hotel Metropol. 205

Handel drobiazgowo-galanteryjny Emila Rodakiewicza w Przemysłu, poszukuje pomocnika fachowego. Warunki przystępne.

Sto czterech metrów wyborowych kartofli jadalnych (angielskich) do sprzedania po zł. 3-70 w. a. ul. Pańska 2. Zgłoszenia do stróża.

Ważne dla Pań!

Po cenach umiarkowanych na każdą markę sprzedaje się formy na stani, pasyżki, palecoci, szlafroki itd. Przyjmuje się do skrojenia całe suknie, a na żądanie do leśtrzygowania i wypróbowania pod gwarancją najszybszej i najlepszej dokładności.

Tylko za 10 zfr. w 12 lekcjach wyucza się pod gwarancją kroju francuskiego

Eugenia Wykerówna
Lwów, ul. Sykstuska 1. 21. II. piętro obok starej poczty.

Poszukuję osoby starszej do dozorowania dzieci uzdolnionej w szyciu i krawiectwie. Nieuwzględnione zgłoszenia zostaną bez odpowiedzi. Wiktoria Zawadzka Tarnopol w Starostwie. 248

Osoba uzdolniona w szyciu białej aielizny, poszukuje zatrudnienia w domach, również przyjmuje biejęzną ze sklepów, Andrzejewska Stodowa 1. 5.

Ślizgawka! Łyżwy do ostrzenia czyszczenia i niklowania wszystkie systemy przyjmuje nożownik Jan Lauruk ul. Boimów (dawniej Wexlarska) obok handlu Wgo Henryka Müllera.

Młoda Niemka nauczycielka egzaminowana języka angielskiego i niemieckiego udziela lekcji ulica Sykstuska 64. parter.

Une institutrice française bien recommandée desire place dans bonne famille en ville ou campagne. Adresse Courrier Lwowski. 250

Duże miastowe futro męskie lisy z bobrowym kołnierzem i manszetami jest tania zaraz do sprzedania. Rynek 28. II. piętro drzwi 6. 210

Mleczarnia kompletnie urządzona i ciesząca się liczną irkwencją jest pod korzystnymi warunkami do odstąpienia. Bliższa wiadomość w Mleczarni Halickiej przy pl. Akademickim 1. 246

Do Inteligenzprüfung przygotowuje w języku polskim lub niemieckim porusznik rezerwy. Zgłoszenia Adm. Nadzei, Lwów. 251

Realność rozległa z ogrodem Żółkiewska 38. do sprzedania. 227

A system farmacji poszukuje miejsc Lwów Teatyńska 11. drzwi 3. 218

Mieszkania i sklepy po I cencie od wyrazu.

Tanio sklepy i dwa pokoje do wynajęcia 3 plac Jarjaki. 90

4 pokoje II. piętro 38 zł. 4 pokoje I. piętro balkon 40 zł. z przynależnościami Piekarska Boczna 27. 156

Dwa pokoje z kuchnią na II. piętrze i sklepik zaraz do wynajęcia Zyblikiewicza 37. 172

Salon i 3 pokoje z balkonem i przynależnościami, ulica Kraszewskiego 23, na pierwszym piętrze.

Trzy pokoje z werandą i przynależnościami, ulica Długosza 8, w parterze. 160

Zaraz 2 pokoje, pr edpokój kawalerski I. piętro Mickiewicza 7. 179

Plac Strzelecki 3. 4. pokoje kuchnia. 117

Lokal na szynk Długosza 23. 21

2 pokoje z kuchnią frontowe za 16-80 zł. Łyczakowska 69.

W domu pod 15. ul. Brajera są w parterze, na I. i II. piętrze różne p mieszkania zaraz do najęcia. 219

1, 2, 3, 4 pokoje Żółkiewska 38. 228

4 pokoje przedpokój kuchnia Chorążczyzna 21. 243

2 pokoje, nyża, kuchnia w parterze zaraz do wynajęcia ulica Śniadeckich 4. 240

Mieszkanie kawalerskie. Pokój i salon zaraz do wynajęcia. Błahbarska 1. I. II. piętro. 236

3 pokoje, przedpokój, nyża, kuchnia, spiżarnia oraz inne przynależności w kamienicach przy placu Św. Jura Nr. 7-8. zaraz lub od 1. Grudnia do wynajęcia. Wiadomość u dozorcy. 134

2 ładne frontowe pokoje, kuchnia ze spiżarką, strych i piwnica zaraz tania do wynajęcia Długosza 12.

2 pokoje z kuchnią i jeden pokój z kuchnią Teatyńska 14 zaraz do wynajęcia. 254

Tanio do wynajęcia więcej mieszkań, mianowicie po 2 pokoje z kuchnią, piwnicą i osobnym strychem oraz 1. a. pokój z kuchnią, piwnicą i osobnym strychem przy ul. Kaspra Boczkowskiego 1. 11. (boczna na Gródeckiej).

Willa Jaga Kastelówka. 3 lub 2 pokoje z kuchnią, spiżarką, piwnicą i ogrodem zaraz do wynajęcia, 250

Dwa pokoje frontowe kuchnia od 1. grudnia. Pokój kawalerski frontowy wchód osobny zaraz Zimorowicza 20. 245

Korespondencja prywatna.

Ideale! Dziś ponuro na tym świecie, bo na ziemię pada zron, wszystko się tak dziwnie plecie, i w miłości kiepski plon...! Już mi zbrakło skrzydeł w locie, i znów cieknie z czoła pot, już wylałem łez mych krocie, wskażże, gdzie mam zrobić skok.???

August.

G. NEIDLINGER

dostawca nadworny,

Oryginalne Singera maszyny do szycia są wzorowe co do konstrukcji, najłżejsze w używaniu, mają najładniejszy ścieg, szyją z największą dokładnością na każdej materji i każdą nitką i zaopatrzone są w najlepsze aparaty, niedosięgnięte w działalności i trwałości, są one najwziętszymi maszynami do szycia

do użytku familijnego i celów przemysłowych

Najnowszy wynalazek Spółki Singera wysokoramienna

Vibrating Shuttle maszyna do szycia

okazał się znowu jak wszystkie wyroby tej spółki znakomitym postępem. Odnosząc się zarówno pojedynczością jakoteż ozdobną formą jest oryginalna Singera maszyna do szycia najcenniejszym narzędziem w gospodarstwie.

Lwów, Rynek 1. 9.

Filja: Czerniowce ulica Pańska liczba 13.

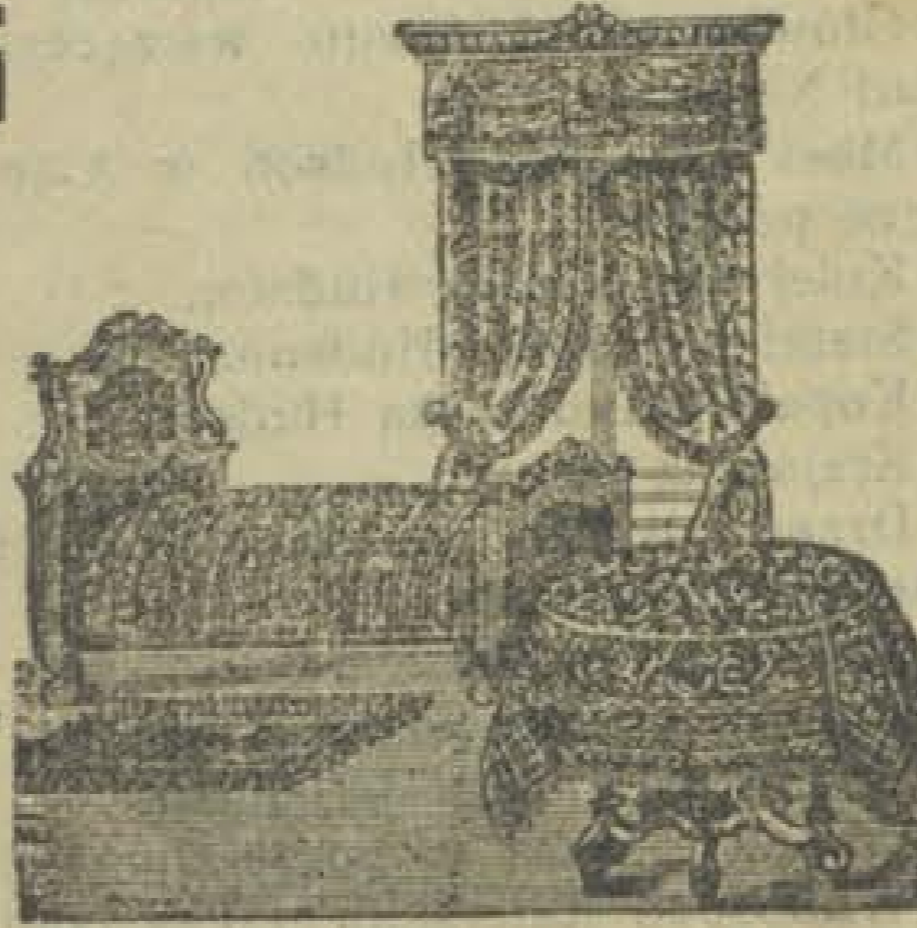
Znany największy skład towarów w Galicji

Wiedeński Magazyn

„Au Louvre“

we Lwowie, plac Kapitulny 1. 3.

zaprasza niniejszem do odwiedzin rozlicznych działów składu — w którym wszystko po zadowalających cenach się sprzedaje.

- I. Oddział **Dywanów**. Ciężkie trwałe, dywany salone, w pięknych, perskich i lwiatowych deseriach 200/140 ctm. 22-28, 285/178 zł. 10-50, 280/190 zł. 15-50, 325/200 zł. 22—, 450/350 ctm. 24-35 zł. Holenderskie cywisy gospodarskie 200/145 ctm. zł. 2-10, 240/160 zł. 1-95, 290/190 zł. 3-50, 220/140 zł. 2-50-4-50.
- II. Oddział **Farskich dywanów** salonowych, w różnych wielkościach, nakrycia na otomany, limbricki i t. p., wielki wybór dywanów kociących i otarowych, jakoteż dywanów ściennych przed i nad łóżka.
- III. Oddział **Choczków** Czysta i kolorowa et. 28, 35, 40-50, manilla et. 45-75, jutowy et. 25 do 35, wełnany i lalkowy et. 85-1-50 — Choczek lokacyjny na schody i korytarze.
- IV. Oddział **Firanc i portjer**. Eleganckie tenisowe portjerki 15 et., marokańskie zł. 1-20, renaissance zł. 2-00, modne szerszawy na gładkim tle z fronzlami zł. 3-40-4-70, tkane portjerki szenetowe zł. 3-75, firanki i szerszawy etno zł. 1-80, 1-80, 2-50, 3—, 4—, 12, stary biały, kremowe i kolorowe w eleganckim wykończeniu od zł. 2-25 wyżej.
- V. Oddział **Kap na łóżka** i stoły garniturów, kołder i koców, i garnitur, składający się z dwóch kap na łóżka i jednej na stół (buset) od zł. 5-80, 7-50, 9-50, 12— do 40. Obrusy et. 83, 1-20, 2—, 2-50, 10— Koce handlowe zł. 3—, 3-80, 4-50 i wyżej. Koce Jägerowskie zł. 3-80, 5-50 i wyżej. Kołdry wyszywane (waturowe) z rouge zł. 3—, z aksamitu wełnianego zł. 5-50, nakrycia dla służby od zł. 1-20 wyżej.
- VI. Oddział **Der na konie**. zł. 1-20 i wyżej, nakrycia na sanie i koce podróżne; Tigerfell-imitation od zł. 8-50, 8-50-12—
- VII. Oddział **Wybrakowane dywany**, pojedyncze dywaniki przed łóżka, pojedyncze ściennie dywaniki, pojedyncze kapy na łóżka i stoły, wyszrotowane dywany, resztki różnych chodników, szczególnie zalecenia górne 500 Kap na stoły et. 85-1-20. — 300 kołder zł. 1-20-2-50. Dywaniki do pokoió dziecięcych, 120 sztuk zł. 2-50-3—
- VIII. Oddział **dla towarów futrzanych**, czapek, kołnierzy i boa, amerykańskie zarękawki futrzane, zł. 1-20, 1-50, 2—. „Sealskinowe“ zł. 2—, 2-50, 3—, bobrowy (rutia) 4-5 zł., czapki futrzane od 1 zł. wyżej, kołnierze od 1 zł. wyżej. Wielki wybór boa, garniturów damskich i dziecięcych, składający się z zarękawki, czapki, kołnierza, czarne, białe i białe. Wielki wybór gotowych płaszczków watawanych, futrzanych i białych z odpowiednimi czapekami i zarękawkami.
- IX. Oddział **bluzek wełnianych**, jedwabnych, dla koncertu, teatru i wieczorków, bluzki trykotowe od 2 zł. wyżej. Młotne, szlairoki i negliże. Halki włóczkowe, sukienne i jedwabne, (Jupon).
- X. Oddział **Konfekcji dziecięcej**, watawone i futrzane, sukienki i płaszczyki dziecięce, od 1-12 lat — kapelusze i pończoszki dziecięce, rękawiczki dziecięce, bielizna dziecięca dla nowonarodzonych i dorosłych.
- XI. Oddział **Modnych kapeluszy** damskich i dziecięcych, strojnych, jakoteż fasony, welony, koronki, wężki aksamiłne i jedwabne towary, jakoteż wszystkie dodatki dla krawców i modniarek.
- XII. Oddział **Parasole, deszczochrony** męskie, i En-tout cas damskie, Bielizny męskiej i damskiej, jągrowskie wełniane rękawiczki i chustki, kapelusze, chustki koronkowe, eszarpy, wachlarze, pończochy i spodnice.
- XIII. Oddział **Rękawiczek** męskich i damskich, gładkich, duńskich i szwedzkich, jakoteż włóczkowe rękawiczki męskie i damskie „Ringwood“, wszelki wybór balowych rękawiczek we wszystkich długich ściach i kolorach.
- XIV. Oddział **osoby dla wysyłek** na prowincję.
Cenniki gratis i franco.

Powszechnie za najlepszą uznaną

MASĘ WOSKOWĄ

własnego wyrobu

jakoteż

Masę francuską, Glazurę bursztynową
do zapuszczania podłóg

poleca

ALOJZY HÜBNER

Lwów Rynek liczba 38.

!! Najnowsze !!

Chustki włóczkowe i sznelkowe. **Szale** włóczkowe i sznelkowe, oraz skarpetki i pończochy włóczkowe, rękawiczki męskie i damskie włóczki w wielkim wyborze — poleca

Mikołaj Ludwig

LWÓW

ulica Halicka 1. 14.

SAMUELA WALDMANA

Magazyn i pracownia futer

we Lwowie, Rynek 1. 16.

Poleca wszelkie gatunki

FUTER

a mianowicie:

Futra podróżne i miastowe męskie we wszystkich rodzajach i gatunkach. Futra damskie podług fasonów najnowszych a mianowicie: Paletoty, rotundy, dolmanki krótkie, uolmany oraz zarękawki, kołnierze damskie i deki, czapki futrzane itd., czapki i kołpaki męskie, zarękawki męskie i deki do san, wierzchy gotowe do futer męskich i damskich, nowe fasony. Wielki wybór materji najmłodniejszych wyłącznie na wierzchy do futer. Skóry na futra pojedynczo i hurtownie we wszystkich możliwych gatunkach. Zamówienia z prowincji za nadesłaniem dokładnej miary, uskutecznią się spieszenie, akuracie i sumiennie. Za towar nabyty w magazynie gwarantuje się.

Dają na wypłatę w ratach miesięcznych.

Przyjmują do przerobienia stare futra wszelkiego rodzaju po cenach najniższych, również takowe do przechowania przez lato.

Polecając się łaskawym względem szanownej P. T. Publiczności, ośmielam się zapewnić, że usilnym moim staraniem będzie zaufanie sumienne i punktualną pracą sobie pozyskać. Z najgłębszym uszanowaniem
Samuel Waldman, Rynek 1. 16.

Ciągnięcie 15. listopada 1893.

WĘGIERSKIE LOSY PREMIOWE

Główna wygrana złr. 150.000.

Promesy na całe losy po złr. 5— na poł losy po złr. 3—.

3% losy zakładu kred. ziemsk. austr. l. emis.

Główna wygrana złr. 45.000.

Promesy na te losy po złr. 1-50.

Ubezpieczenie tych losów przed stratą przy najmniejszej wygranej za każdy los 5 ct.

Kupujemy i sprzedajemy w ogóle wszystkie listy zastawne, akcje, losy i inne papiery wartościowe po najprzystępniejszych cenach.

Towarzystwo bankowe i kantor wymiany

Schellenberg i Kreysler

we Lwowie,

plac Halicki liczba 1.

Tylko wyłącznie w składzie nafty

J. WIKTORA i Ski

W PRZEMYSŁU przy ul. Franciszkańskiej 1. otrzymać można

NAFTĘ

bezpieczeństwa

wyrobu rafinerji nafty

A. Skrzyńskiego w Libuszy

po cenach za

litr nafty cesarskiej

niewybuchowej 20 ct.

„salon „ 18 „

„I „ 16 „

Dla wygody P. T. Publiczności, oraz dla uniknięcia nadużyć ze strony sług, o których niejednokrotnie przekonaliśmy się, zaprowadziliśmy abonamentowe książeczki kuponowe na pobór do wojnej ilości nafty z 5% opustem od cen powyższych.

Przy zakupie nafty w beczkach lub kamionkach opuszczamy stosowny rabat i odstawiamy zamówioną naftę bezpłatnie we własnym wozie do pomieszczenia naszych P. T. Abonentów.

O rózce nafty otrzymujemy stale na składzie najlepsze mydło do prania, świece, z fabryki Appoll, Stearynowe oraz wszelkie gatunki gazet i szkielek do lamp. Dziękując za łaskawe dotychczasowe względy P. T. Publiczności, oraz prosząc o nie i nadal, kreśli się.

Z poważaniem
Zarząd składu nafty
J. WIKTORA i Ski.

PŁÓTNA DOMOWE

czysto niciane.

sztuka 23 1/2 metr. długie

złr. 5-80 10, 11, 12

z najlep. przędzy zł. 12, 13, 14

Płótno na przesłodradła.

185 ctm. szer. 14 1/2 metr. długie,

złr. 13-50, 14, 15, 16. na

6 lub 7 przesłodradła.

Płótno na pieluszy

sztuka 23 metr. po złr. 6-25

750 i 8-50.

Chustki do nosa niciane

tuzin złr. 2-40, 2-80 3-40, 4.

Serwety stołowe

tuzin złr. 2-80, 3-75 5-25.

Obrusy na 6 osób

złr. 2-75 1-25, 1-65, 2-15.

Serwety desert, z frędzlami

tuzin złr. 1-80, 2, 2-80, 3-60.

Garnitury awowe kolor.

z 6-cioma serwetkami,

złr. 2, 3, 3-70, 4

Ręczniki niciane

tuzin złr. 3, 3-30, 4, 4-80.

Sclerki płócienne

tuzin złr. 2, 3, 3-80.

poleca handel

JANA RIEDLA

we Lwowie.